

DOMOLJUB

ŠTEV. 43. MESEČNA PRILOGA »NOVICE V SLIKAH« LETO 42
V LJUBLJANI, DNE 23. OKTOBRA 1929

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Letošnja sadna letina.

Slovenija je imela letos večinoma prav dobro sadno letino, ki je donesla našim kmetovalcem lepe dohodke. Veliko več koristi bi pa lahko imeli sadjerejci, če bi znali primerno pripraviti sadje za prodajo, predvsem za izvoz, in na drugi strani tisto, kar ni za uživanje v svežem stanju, uporabiti za užitek s podelanjem.

Kako se pa dandanes uporablja sadje v Sloveniji? Kot namizno sadje ga pride primeroma malo v promet in se računa, da se ga použije svežega ali kot takega proda okrog 3000 do 4000 vagonov. V tej količini je množina, ki jo uporabijo naša mesta, in ona za izvoz v druge pokrajine naše države ter za izvoz v inozemstvo. Pri odprodaji namiznega sadja se pa dogajajo pogreške, ki znatno zmanjšajo vrednost sadja. Naš kmet bi za svoje sadje gotovo prejel višjo ceno, če bi ga znal pripraviti za trg v taki obliki, da bi ugaljal kupcem. Predvsem premalo pazi na kakovost in obliko sadja, na način obiranja in spravljaja. Čim lepše je sadje po zunanji obliki, čim prikupnejše je v zaboji ali košu, v katerem ga naj kupec nabavi, tem večjo ceno plača zanj. Za višino prodajne cene ni merodajen samo njegov okus, ampak v precejšnji meri tudi oblika, v kateri ga nujimo naprodaj.

V tem pogledu nam nudi dokaz zadnji sadni sejm v Ljubljani, ki je bil od 19. do 24. t. m. v prostorih Ljubljanskega vele-sejma. Vse sadje je bilo razstavljeno v enakih ameriških zabojih, v katerega ga gre okrog 20 kg. Otvoritev sadnega sejma je bila v soboto, 19. t. m. Že istega dne so prišli meščani in pokupili najprej vse najboljše vrste, četudi so bile te dražje in jim je bila cena okrog 5—6 Din za kg. Šele ko tega ni bilo več, so začeli segati po zabojih s ceno od 4 Din in končno 3 Din. Najmanj so se potegovali za zaboje, na katerih je bila označena cena 2.50 Din, dasi je bilo tudi v njih precej okusno sadje. To nam priča, da se dobi v mestih dovolj kupcev, ki jim je na tem ležeče, da dobijo lepo sadje, pa najsí je to tudi dražje.

Kot nadaljnji dokaz, kako vpliva primerna oblika in zunanost sadja na ceno,

naj navedemo tukaj še to. Skoraj vsako leto se pozimi opazi v izložbah trgovcev z delikatesami hruške »mačja glava«, precej velike oblike, ki so včasih do pol kg težke. Okusa niso posebnega in se nikjer ne prištevajo k zlahtnemu sadju. Navzlic temu se pa v teh trgovinah prodajo po nenavadno visokih cenah samo zaradi tega, ker so velike, lepe oblike ter lepo vložene v zaboje, zavite v papir. Pripravljene so torej bolj za oko nego za okus.

Naši kmetje so letos prodajali večinoma svojih jabolok po 2 Din za kg, postavljenih na bližnjo železniško postajo. Redki so bili tisti, ki so za nje več prejeli; mnogo jih je pa, ki niti te cene niso dosegli. Blago, ki so ga oddajali na postajo, je bilo večinoma otreseno, obtolčeno, razne vrste zmešane skupaj in sploh neprikladno za boljšo prodajo v večjih mestih. Kaj pa zahtevajo inozemski trgovci? Ti plačujejo sorta jabolka, če so lepo vložena v ameriške zaboje, po 8 do 10 Din za kg. To pa je cena, za katero se je vredno nekoliko potruditi. Tisto malo dela, ki ga zahteva obiranje, odhiranje in vlaganje, se pri tako visokih cenah vsekakor dobro izplača. In dokler ne bo naš kmet znal svojega sadja ponuditi trgovcu v taki obliki, tako dolgo ne bo dosegel zanj cene, ki jo to sadje vsled svoje kakovosti zasluži. Vsak producent in tako tudi sadjerejec se mora ravnati po zahtevah svetovnega trga. Tudi še dolgo ne bo nobene nevarnosti, da bi nastala nadprodukcija sadja, predvsem jabolka, zakaj uživanje istega raste povsod od leta do leta v tisti meri, kakor se manjša uživanje alkoholnih pijač.

Alkohol in vedno le alkohol

Kako pa uporabljajo naši kmetje večinoma svojega sadja, v kolikor ga ne použijejo v svežem stanju ali pa odprodajo bodisi kot namizno ali moštno sadje? Večino sadja se v domačem gospodarstvu zdrobi in spreša v sadjevec ali prekuha v žganje. Končno pridemo vedno do enoinistega: alkohol in vedno le alkohol.

To je tista nesreča našega naroda, ki je rodila že toliko gorja. Niti sadjevec niti

žganje se ne da primerno vnovčiti, zato je kmet večinoma prisiljen izpiti ga doma z družino in s prijatelji. Zato pije mlado in staro, v petek in svetek, zjutraj in zvečer. Posledice takega pijančevanja vidimo pri sodiščih, kjer se obravnavajo uboji in umori, pretepi in prepiri. Letos se to že sedaj opazi, ko kuhajo po deželi nesrečno žganje, ob kateri priliki se fantje opijejo in končno pobijajo. To je največja rak-rana našega naroda. Kdor bi ga odvadil pijančevanja, bi imel največje zasluge za njegov dobrobit.

Seveda bo kmet vprašal, kaj pa s sadjem, ki ga ni mogoče vnovčiti in uporabiti svežega? — Nič lažjega nego to. Veliko sušilnic za sadje je po deželi, toda še veliko več bi jih lahko bilo. V njih se naj posuši vse drugače neuporabno sadje. Tako posušeno sadje služi družini za uživanje pozimi in pomladi, deloma se da tudi primerno vnovčiti v pomladanskem času, ko že svežega sadja primanjkuje. Sušeno sadje nudi izvrstno, tečno in zdravo hrano ne samo za otroke, ampak tudi za odrasle. Tudi se ne skvari tako hitro, ampak vzdrži, če se ž njim pravilno ravna, do dve leti. Kuhano suho sadje, posebno hruške, tudi tepke, nudijo poleti hladilno in redilno pijačo, ki mnogo več zaleže nego sadjevec, žganje ali pa vino. Za otroke je sušeno sadje neprecenljive rednosti, zakaj tega se nikdar ne prenajedo, prav tako ne kakor kruha. Koliko več zdravja, sreče in veselja bi bilo v našem narodu, če bi mogli alkoholne pijače vsaj deloma nadomestiti z uživanjem sadja v svežem ali predelanem stanju.

Mislim, da bi moralo celotno naše prosvetno delovanje biti usmerjeno v tem cilju, da se razširijo po deželi predvsem sušilnice za sadje, da se navadijo gospodinje ukuhavati razne vrste sadja ter ohraniti ga pred pokvaro. Če se bo kmetško ljudstvo posebno pa naše ženstvo navadilo na uživanje tako predelanega sadja, bo samoposebi ponehavalo tudi uživanje alkoholnih pijač.

Sadni sejmi in razstave.

Kaj pa nas uče sadni sejmi, ogledi in razstave? — Sadni sejmi spadajo predvsem v mesta ali pa v večja središča sadne produkcije. Ti imajo namen privabiti kupce

Ljudska samopomoč v Mariboru sprejme za slučaj smrti in doživlja vse zdrave osebe od 1. do 90. leta in izplača do največ 53.000 Din na podporah. Zahtevajte brezplačno pristopno izjavo.

iz drugih pokrajin, celo iz inozemstva ter jim pokazati kakšno sadje in v katerih količinah ima dotična pokrajina na razpolaganje. Sadni sejmi so torej nekake posredovalnice za nakup sadja deloma v vagon-skih količinah na podlagi razstavljenih vzorcev, deloma za nakup v manjših množinah v svrhu preskrbe domačih gospodinjstev s sadjem v mestih in industrijskih krajih.

Ker pa obiskujejo take sadne sejme tudi sadjerejci, so tudi poučni, ker nudijo tem priliko, prepričati se, katere sadne vrste se najraje zahtevajo in katere najbolj plačujejo. Razen tega je na takih sadnih sejmih razstavljen sadni sortiment, to so tiste vrste sadja, ki v posameznih okoliših najbolje uspevajo. S tem se priporoča razširjanje najboljših vrst in po možnosti omejuje saditev manjvrednih domačih vrst, ki jih nihče ne pozna in po njih tudi nihče ne povprašuje. Tako sadje nima nikdar primerne cene, ampak se proda večinoma za mošt po izredno nizkih cenah.

Sadne razstave in sadni ogledi so bolj prikladni za manjše podeželske kraje in imajo namen nuditi posameznim sadjerejem priliko, da pokažejo, kar so pridelali doma, in se istočasno pouče, katere vrste so najbolj cenjene na svetovnem trgu. Vzbudijo naj tekmovanje med kmetovalci samimi in jih navajajo k boljši gojitvi sadnega drevja.

Naši sadjarski strokovnjaki so za Slovenijo že določili tiste sadne vrste, ki pri nas dobro uspevajo in ki dosežejo dobre cene kot namizno sadje. Pri krajevnih razstavah in ogledih pa morajo dotični činiteљи sami na podlagi tega sadnega izbora določiti tisto malo vrst, ki so prikladne za tamošnje podnebje in talne razmere. V modernem sadjarstvu velja načelo, da bi morala vsaka občina, oziroma vsak krajevni okoliš gojiti samo po dve, tri, kvečjemu do štiri vrste jabolk in par vrst hrušk, ki bi jih potem v vagon-skih množinah lahko odprodali v inozemstvo, ki zahteva navadno samo sortno sadje. Tako sadje doseže najmanj dvakrat tako visoko ceno in se mnogo lažje spravi v denar nego sadje raznih vrst skupaj zmešanih.

To so v glavnem smernice, ki jih morajo naši sadjerejci upoštevati, ko bodo gojili sadno drevje in uporabljali pridelek bodisi za promet kakor tudi za domačo uporabo. Sadne razstave, ogledi in sejmi naj pa služijo kot praktična šola našim sadjerejem, ki na teh spoznajo želje konzumentov in zahteve svetovnega trga.

Varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici v Ljubljani, poleg hotela 'Union'. Obrestovanje najugodnejše. Posojila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvo i. t. d

Narodni mučenik.

Dne 24. marca 1929 so bile volitve v novo fašistovsko poslansko zbornico. Ta dan zjutraj je korakala skupina slovenskih volivcev, broječa okrog 100 oseb, iz Trviža mimo Berma proti Pazinu, da gre na volišče. Gnali so jih fašisti, da jih prisilijo k volitvam, katerih se Slovani sicer ne bi udeležili. Nekoliko za Bermom so biti ti volivci nepričakovano presenečeni: iz nekega gozdčiča, ležečega 100 m nad cesto, so začuli streljanje. Volivci so se razpršili in zbežali so na vse strani. Dva izmed skupine sta bila ranjena: Tuhtan Ivan in Brajković Mate, oba iz Trviža. Tuhtan je bil težko ranjen v trebuh in je podlegel rani drugi dan v puljski bolnišnici. Brajković je bil ranjen v roko in je ozdravil.

Pri preiskavi se je izkazalo, da so streljali nekateri mladi ljudje zato, da bi prestrašili fašiste, ki so volivce s silo gnali na volišče. Niso imeli namena, da bi koga zadeli, temveč je Tuhtana zadela krogla, ki se je odbila ob cestnem kamenu. Obdolžili so streljanja 25-letnega Vladimirja Gortana, 22-letnega Viktorja Bačaca, 19-letnega Dušana Ladavaca, 17-letnega Vjekoslava Ladavaca in 25-letnega Živka Gortana.

Posebno sodišče iz Rima jih je sodilo. Niso jim mogli dokazati, da bi streljali z namenom koga ubiti. Še manj so jim mogli dokazati trditve, da so imeli zvezo z orjunaši in komunisti tokraj meje. Kljub temu so obsodili vsakega po 30 let ječe, Vladimir Gortan pa je bil — čisto po nedolžnem — obsojen na smrt. Obsodba je bila tekom 24 ur tudi izvršena s tem, da so nesrečno žrtev posadili pred izkopanim grobom na stol ter jo ustrelili v hrbet. Prošnje za pomilostitev, ki jo je vložil zagovornik, niso kralju niti predložili v rešitev.

Gortanova smrt je po vsem svetu vrgla luč v postopanje italijanskega fašizma proti narodnim manjšinam. Vsi svetovni listi so pisali o tem in se zgražali nad trdoto fašistične sodnje.

Ni nobenega dvoma, da bo vprav Gortanova obsodba pospešila rešitev vprašanja narodnih manjšin. Taki slučajji vpijejo do neba. Če hočemo, da ostane v Evropi mir, se bodo države morale naučiti spoštovati to, kar je človeku najbolj lastnega, najbolj njegovega, najbolj bistveno zvezanega z vso njegovo bitnostjo, to je njegov jezik in njegovo vero.

Gortan je dal svoje življenje za svoj narod; prepričani pa smo, da njegova kri ni tekla zastonj: iz njegovega mučeništva bodo Slovani v Italiji črpali moči in poguma, dokler ne dosežejo tistih pravice, ki vsakemu narodu gredo.

Posnemajmo.

Nemški teden konzumentov.

Nemci prirede vsako leto po svojih konzumnih društvih kmetijskih in delav-skih, »teden konzumentov«, to je tistih, ki v svojih skupnih prodajalnah, konzumnih, kupujejo svoje potrebščine, ki jih uporabljajo vsaki dan. Mogli bi torej reči »teden uporabnikov«. Danes kupuje v takih združnih prodajalnah svoje vsakdanje potrebščine 25% vseh Nemcev. To se pravi

vsak četrti Nemec je član kake konzumne zadruge. In vendar jim je to še premalo. Zato hočejo s »tednom konzumentov ali uporabnikov« pridobiti svojim zadrugam novih članov in sicer delavni in vseh članov. Zavedni zadrugarji porabijo ta teden za agitacijo od osebe do osebe. Agitirajo za pristop k zadrugi in za to, da res vsak član zvesto drži s svojo zadrugo ter kupi pri njej prav vse svoje potrebščine. To agitacijo podpirajo razni letaki, ki pišejo o potrebi skupnosti, dalje predavanja, skriptične slike in filmi. Agitacija seže do vseh: do gospodarjev in gospodinj, do fantov in deklet, pa tudi do otrok. Tudi v teh hočejo vzbuditi zavest, da je moč le v skupnem nastopu.

Kaj pa naš kmet in delavec?

Tudi pri nas je bilo ustanovljenih že lepo število raznih konzumov, kmetijskih društev, nabavnih in prodajnih zadrug. Reči moramo, da so se mnoge teh zadrug zelo obnesle in mnogo koristile. Precej pa jih je moralo prenehati. In zakaj? Povsod, kjer je morala nehati katera teh zadrug, se je pokazalo, da so bili člani premalo zavedni. Radi majhnega trenutnega dobička so pustili zadrugo. Tako so člani sami z nezvestobo in nezavednostjo uničili svoje lastne zavode, ki bi jim kasneje mogli dovažati veliko korist. Mnoge zadruge gredo dobro. Treba pa je tudi pri teh, da se poživi med člani misel, da morajo pri zadrugi zvesto sodelovati. Delo zadrug je trdo. Nič jim ni podarjenega. Boriti se morajo dovolj proti zunanjim nasprotnikom. Kako težko je, če se morajo boriti tudi proti nerazumevanju lastnih članov. Če hočemo, da bo združna misel prodrla, če hočemo da nam bo kdaj bolje, moramo biti zvesti svojim zadrugam.

Velja za vse!

Kar smo rekli o zvestobi do konzumnih zadrug, velja za vse. Zakaj ne gredo včasih naše mlekarke zadruge? Ker ni zvestobe. Kmet sam sebi škoduje, pa še misli ne na to. Ista pesem je pri živinorej-skih zadrugah. Le takrat bodo uspevale, če bo znal naš kmet zanje kaj žrtvovati in če jim bo zvest v dobrih in slabih časih.

Ne prirejamo pri nas tednov konzumentov za združno agitacijo. Posnemajmo pa veliki nemški narod vsaj tako, da bo vsak naš bravec-zadrugar prepričan o potrebi zvestobe do svoje zadruge.

Katoliški časopisi

izmed katerih naj izbira krščanska hiša:

Slovenec, dnevnik.
Domoljub, tednik.
Slovenski gospodar, tednik.
Slovenski list, ponedeljni.
Pravica, delavski list.
Mladost, tantovski list.
Vigred, ženski list.
Dom in Svet, umetniška revija.
Mladika, družinski list.
Naš dom, družinski list.
Orlič, deški list.
Vrtec in Angelček, mladinski list.
Bogoljub.
Katoliški misijoni.
Glasnik najsvetejših Src.
Cvetje za vrlov sv. Franciska.
Kraljestvo božje.
Cas, znanstvena revija.

KAJ JE NOVEGA

d 50 let obstoja je praznovala Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani te dni. Svoj čas se je imenovala Katoliška bukvarna. Ustanovil jo je duhovnik Josip Jerič. Knjigarna je bila in je še last Katoliškega tiskovnega društva v Ljubljani. Knjigarno vodi že 25 let neumorni ravnatelj Mesar, ki sicer služi pri podjetju že celih 40 let. O priliki jubileja se je ravnatelju Mesarju, ki je vedno in mnogo delal in storil za Katoliško tiskovno društvo in za slovensko knjigo sploh, zahvalil preds. Katol. tisk. društva v Ljubljani, prošt Kalan. Uslužbenici knjigarne pa so svojemu šefu izročili v spomin lepo sliko z njegovim portretom.

d »Slovenska banka« s posledicami svojega poloma še vedno razburja slovenske gospodarske kroge, zlasti pa tiste vložnike, ki so ji zaupali svoje težko prihranjene dinarje. Bil je že sprejet predlog, da dobe od sto vložnih diparjev dva in dvajset. Večina je ugriznila v to kislno jabolko in se sprazumela na poravnavo tako, da bi vložniki izgubili 78 od sto svojega denarja. Toda nekaj se jih je pritožilo in zadeva leži sedaj spet pri sodiščih v Zagrebu. Tako konkurza banke, kateri so mnogi lahkomišelnosno nosili denar, še danes ni konec.

d *Povodom proslave tisočletnice hrvaškega kraljestva* je minister za javna dela inž. Savković podpisal sklep, da se izroče v promet jubilejne znamke raznih vrst. — Znamke bodo izdane v vrednosti 50 par, 1 in 3 Din in se bodo prodajale po 1, 1.50 in 4 Din. Izkupiček bo izročen odboru v Duvnu, ki bo postavil v proslavo tisočletnice hrvaškega kraljestva spominsko cerkev na Duvanskem polju.

d *Kako stoji sedaj zadeva z Beljem?* Mešano jugoslovansko-madžarsko razsodišče v Parizu je te dni izreklo, da je kompetentno, da obravnava tožbo bivšega nadvojvode Friderika proti Jugoslaviji za vrnitev posestva Belje, ki je bilo prej njegova last. Tako je stopila sedaj ta zadeva v običajni sodniški postopek.

d *Število motornih vozil v ljubljanski oblasti* je doseglo letos koncem septembra 385 osebnih avtomobilov, od tega 62 avtomobusov, dalje 264 tovornih avtomobilov, 5 traktorjev in 610 motociklov. — V mariiborski oblasti znaša število motornih vozil 670 osebnih avtomobilov, 45 avtomobusov, 32 tovornih avtomobilov, 7 traktorjev ter 730 motociklov. Po tej statistiki pripade torej na celih tisoč prebivalcev po en oseben avtomobil, kar je v primeri z zapadnimi državami vsekakor izredno malo.

d *Slabe prerokbe.* Dunajski vremenoslovec dr. Myrbach prorokuje, da bo letošnja zima še bolj mrzla od lanske. Baje bodo mrzle zime trajale do leta 1936.

d *Proračun Jugoslavije* bo letos na pram lanskemu znižan za 15 odstotkov.

d *Deset bank* je prišlo v konkurs v prvih devetih mesecih v Srbiji in Črni gori, med njimi pet bank v samem Beogradu.

d *Zdravstvene razmere v zaostali deli Jugoslavije*, posebno v prejšnji Bosni

in v Sandžaku, so kaj neugodne. V nekaterih krajih Bosne je razširjena neka spolna bolezen skoraj do sto odstotkov. Radi mohamedanskih verskih predpisov je težko dobiti zdravnikom dostop k muslimankam. Ministrstvo se nadeja, da bo dobilo dovolj ženskih zdravnic, ki bi odpravile to gorje.

d *Koliko kovanega denarja morajo sprejemati pošte.* Po nalogu ministra javnih del je bila danes podpisana odredba, da morajo poštni uradi po vsej državi sprejemati kovani denar v novcih po 2 Din največ do skupne vrednosti 500 Din, kovani denar v novcih po 1 Din največ do 300 Din, poldinarske novce do 100 Din, a novce izpod 50 par do 1 Din.

d *Nove znamke.* Ker je naša država spremenila svoje ime, bodo dobile tudi znamke namesto dosedanje označbe »SHS« novo državno ime »Jugoslavija«. Novo ime države bo prišlo do veljave na železniških vagonih, na raznih pečatih in sploh povsod, kjer se je bliščal doslej trikrkni SHS.

d *Veliko državno elektrarno* so slovensko otvorili 17. oktobra v Velenju. Nova električna centrala je ena največjih gospodarskih in narodnih pridobitev nove Jugoslavije, zakaj z otvoritvijo te velike elektrarne se odpirajo neomejene možnosti k elektrifikaciji slovenske zemlje.

d *Kmet izumitelj stroja za sajenje koruze.* Kmet Velimir Stokić iz Braničeva pri Velikem Gradistu je iznašel avtomatični stroj za sajenje koruze. Iznajditelj pravi, da bodo polja, ki bodo zasajena s pomočjo njegovega stroja, dala za 30 odstotkov večjo žetev, kakor dosedaj. Kmet je pripravil že vse potrebno, da dobi patent za svoj stroj.

d *Veliko tovarno nogavic* hoče zgraditi v Splitu nemški industrijalec Buchardi, ki je že zaprosil za tozadevno koncesijo.

d *Na ljubljanskem sadnem sejmu* je bilo razstavljenih skoro 2000 zabojev krasnega sadja.

d *Mnogo dalmatinskih rib* se izvažajo zadnje čase v Trst in Benetke. V Italiji se naše ribe prav dobro prodajajo.

d *Izredno veliko jedilno bučo* je razstavila tvrdka M. Berdajs v Mariboru. Buča je dolga 1 m 10 cm in tehta preko 40 kg. Zrastla je na posestvu g. Ignacija Frasa v Jelenčah pri Pesnici.

d *2000 Din denarja* je odnesel neznani vlomilec iz kolodvorske restavracije v Iranju.

d *Okrog 30.000 dijakov* je letos na vseh šolah v Zagrebu.

d *Zaprta cesta.* Oblastna cesta Rimske toplice—Mišji dol bo od 23. do včevši 23. oktobra zaprta, ker se bo obnovil most med Blatnikom in Horjakom.

d *Smrt dveh bivših županov.* V Loškem potoku je umrl bivši večletni župan in predsednik krajnega šolskega odbora 72 letni Martin Kordiš, v Kladju pa Josip Robek, dolgoletni župan občine Blanca pri Sevnici.

d *V Bučki na Dolenjskem* je umrl dne 13. oktobra ondi živeči upokojeni gimnazij-

ski profesor in zlatomašnik g. Ivan Komljanec, star 81 let. Pokojni je bil stric g. Jankota Komljanca, kaplana v Prečni in

Pri nakupovanju britvic zahtevajte Gillette!

V vseh trgovinah imajo naprodaj pristne britvice Gillette. Ne dajte si predložiti drugih! Te britvice, ki so znane po vsem svetu, gredo skorzi 114 parov rok, preden pridejo na trg — in zato se boste z njimi gladko in brezhibno brili

Gillette

zadnji bogoslovni sošolec gospoda knezoškofa dr. A. B. Jegliča. Naj v miru počiva!

d *Kakšne goste* je imel letos Bled. Po državljanstvu so se gostje in obiskovalci delili tako: Jugoslovani so bili 6460 (lani 5255); Nemci 4520 (2782); Avstrijci 2519 (2296); Čehoslovaki 1974 (1810); Madžari 776 (417); Italijani 201 (221); Amerikanci 96 (59); Poljaki 85 (49); Angleži 81 (96); Romuni 78 (28); Rusi 55 (21); Francozi 41 (52); Danci 17 (18); Švici 13 (6); Grki 11 (13); Holandci 11 (6); Švedovi 8 (2); Turki 8 (2); Belgijci 5 (0); Bolgarji 4 (1) in iz drugih držav 33 (23).

d *Pokvarjena mladina.* Zalosten slučaj pokvarjenosti mladine so odkrili te dni v Kragujevcu. Tam so se dogajale v raznih trgovinah številne tatvine, ne da bi bilo mogoče izslediti tatove. Končno se je trgovcu Matiju posrečilo zasačiti neko učenko tretjega razreda ljudske šole ravno v trenutku, ko si je ta hotela prilastiti ženski dežnik. Pri zaslišanju je mala tatnica priznala, da je članica dobro organizirane tatinske tolpe, ki jo tvori več deset do štirinajstletnih šolskih deklic. Deklice so tem lažje kradle, ker jih ni nikdar nihče osumil. Deklice je zapeljal k tatvinam oče ene teh deklic.

d *Ob avto je zadel s motociklom* na poti iz Kranjske gore proti Jesenicam jeseniški obrtnik g. Karel Višnar. Silni sunek je vrgel Višnara in troje njegovih, z njim se vozečih otrok v cestni jarek. Otroci so ostali kakor po čudežu nepoškodovani, Višnar pa si je zlomil dve rebri in prebil lobanjo, vendar upajo v bolnišnici, da mu bodo rešili življenje.

d *Uzmoviti na delu.* Iz poštnega urada na Ježici pri Ljubljani so odnesli drzni tatovi 200 kg težko železno blagajno in jo pustili razbito na neki njivi blizu Save. Upali

so gotovo na bogat plen, pa so dobili le 500 Din gotovine in za 840 Din znamk. — Par dni prej so neznani uzmoviči vlomili na Crnučah pri Čizmanu in odnesli za 5250 Din gotovine in razne obleke.

d *Nenadoma je nastal ponoči velik požar v Črnečah pri Dravogradu*, ki je uničil gospodarsko poslopje kmetice Lize Cehner. Posestnica trpi veliko škodo.

d *Hiša in svinjak sta pogorela* Vrtnikovi družini v Ovčji jami pri Litiji.

d *Umoril in oropal bolno žensko*. Prej skoraj letom dni je bil izvršen v Kikindi v Banatu gnusen umor. Brivski pomočnik Jesta Ronako je vdrl v stanovanje čevljarja Stefana Zvornika, da bi umoril in oropal njegovo bolno in v postelji ležečo ženo. Ropar je tako dolgo tepel žensko s polenom, da jo je ubil, nato pa je prebrskal vse stanovanje in hotel uiti s plenom 300 Din. Toda ravno tedaj je prišel domov Zvornik sam. Morilec je pustil plen in hotel pobegniti, vendar so ga ljudje prišli. Sodišče v Kikindi je morilca obsodilo na dosmrtno ječo, novosadsko apelacijsko sodišče pa je to sodbu potrdilo.

d *Kadar se šnopsarijo stepo*. V vasi Prekopani pri Sisku so te dni kuhali žganje. Pri tem so se napili žganja čez mero. Postali so bojevit. Prišli so svojega sosedo Petra Lipaka, ki je tudi kahal žganje, iz hiše in ga napadli. Nekdo ga je z ostro sekiro udaril po glavi tako močno, da so mu prsnili možgani na vse strani. Nato so navalili na ženo umorjenega, ji odsekali roko ter tako zmrevarili s sekiro, da se lori s smrtjo. Pozneje je prišlo med ubijalci samimi do obračunavanja. Pri tem so ubili še svojega sovaščana Stjepana Šiparića. — Proketo žganje!

d *Ne trebi štora s sekiro, vzemi raje kramp!* Je dejal ljubljanski mestni vrtnar Václav Hejnic 29 letnemu delavcu Janezu Pajku, pristojnemu v Veliko Loko in zaposlenemu pri mestnem vrtnarstvu. Pajka je to povelje tako razburilo, da je planil nad Hejnica in ga s sekiro na licu mesta pod rožniškim hribom do smrti pobil. Policija je Pajka zaprla.

d *Is zasede je bil umorjen na poti med vasema Grabljica in Zjuma* v južni Srbiji katoliški duhovnik Stefani. Bil je zelo ugleđen in priljubljen dušni pastir.

d *Obležal je mrtev v mlaki krvi*. Bilo je pri trgatvi v Bačkovi, v občini Drvanje pri Sv. Benediktu v Slovenskih goricah. Nenadoma je iz še nepojasnjenega razloga prišlo med fanti do prepira in spopada. Pri tem je eden izmed navzočih fantov zgrabil za samokres, ki ga je imel pri sebi, hoteč na ta način ubraniti svojega prijatelja 22 let starega posestnikovega sina Mihaela Fička pred napadom od strani nekega drugega. Po nesrečnem naključju pa se je samokres sprožil in je strel prebil Fičku desno nogo. Preplašeni Fičko se je pri tem tako nesrečno zrušil na tla, da si je pri padcu tudi zlomil isto nogo. Drugi strel, ki je prišel iz neznane smeri, pa je pogodil posestniškega sina Franca Bratušo, ki je obležal mrtev v mlaki krvi. Težko ranjenega Fička so prepeljali v mariborsko bolnico.

d *Vlak mu je odrezal obe nogi*. V zagrebško bolnišnico so prepeljali 49 letnega duhovnika Stenana Možara, kateremu je

vlak pri Zaboku odrezal obe nogi. Možar je prišel na postajo v Zaboku v zadnjem trenutku, tedaj, ko se je vlak pričel že pomikati. Ker je nameraval po nujnih opravkih v Zagreb, je stekel za vlakom ter hotel skočiti na stopnice zadnjega vagona. Vlak ga je naglo povlekel za seboj, tako, da so duhovniku prišle noge pod kolo vagona. Na krike duhovnika in Potnikov, ki so gledali ta strašni prizor, se je vlak ustavil in duhovnika so izvlekli izpod koles in ga je prepeljal drugi vlak v Zagreb. Vlak mu je povozil in zdrobil obe nogi in sicer eno do kolena, drugo pa v gležnjih. V zagrebški bolnišnici so nesrečnemu duhovniku odrezali obe nogi. Ta žalosten slučaj duhovnika je vzbudil mnogo sočutja pri vseh, ki so ta prizor gledali. Duhovnikovo stanje je zelo težko.

d *Nečloveška mati*. V potoku Mirna je bilo najdeno dete ženskega spola, in sicer blizu Redenšek v Boštanjju. Dete je bilo že čez en mesec staro in je moralo že nekaj dni ležati v vodi. Sodna preiskava je dognala, da je dete umrlo nasilne smrti, da se ni torej samo ponesrečilo. Iz Boštanjja ni bilo. Zločinska mati je morala biti od drugod. Do sedaj ni sledu za njo.

d *Težki sveder mu je predril sapnik*. Pri streljanju kamenja za zgradbo okr. ceste št. 11j—Polzela je bil zaposlen tudi delavec Vag. Navršnik iz št. 11ja. Naboj se ni hotel vžgati in ko ga je Navršnik s težkim svedrom popravljal, se je naboj nepričakovano vžgal in vrgel sveder delavcu v vrat. Z avtomobilom je bil ponesrečeni prepeljan v celjsko bolnišnico, kjer je umrl. Težki sveder mu je predril sapnik in tudi operacija ga ni mogla rešiti. Bil je priden in vesten delavec, vaje streljanja v kamnolomih, pa majhna neprevidnost ga je spravila v grob.

d *Iz Jeruhe v Bohinju smo prejeli pismo*, da prihaja tja pošta iz Bohinjske Bistrice trikrat na teden in sicer v ponedeljkih, sredo in petek in da menda nekateri naročniki te vasi včasih ne dobe že v petek našega lista, kar bi pač bilo lahko, ker se »Domoljub« običajno že vsako sredo v Ljubljani oddaja na pošto. Če so torej tozadevne pritožbe resnične in utemeljene, prosimo, naj bo v bodoče v tem pogledu red.

d *Brezplačni cenik* pošlje vsakomur na zahtevo tvrdka Meinel in Herold, tovarna glasbil, gramofonov in harmonik, podružnica v Mariboru, št. 107 B.

d *Usnjatih predmetov, ki so se obdržnili*, nočemo več rabiti, čeprav je usnje še dobro ohranjeno. Obstoji pa sredstvo za barvanje, s katerim se predmeti, ki so postali nerabni in dobili madeže, kakor n. pr. barvni damski čevlji, mape za spise, kovčegi, usnjate stolice i dr., prenove — imenuje se »Vilbra«.

d *Pri zaprtju, motenju prebave, gorečici, navalu krvi, glavobolu in splošnem slabopočutju* vzemi na teče kozarec naravnega »Franz-Josef« grenčice. Po izkušnjah na klinikah za notranje bolezni je »Franz-Josef« voda zelo dobrodejno odvajalno sredstvo. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specialnih trgovinah.

PO SVETU

Katoliška cerkev.

s *Ob papeževi zlati maši*. Ker obhaja sv. oče 50 letnico mašništva, prihajajo v Vatikansko mesto romarji iz vseh dežel sveta, da se poklonijo vrhovnemu poglavarju Cerkve. Te dni je papež sprejel v slovesni avdienci 1400 romarjev iz Španije, ki so mu podarili zlat kelih in knjigo s podpisani 250.000 španskih družin. Na isti dan je sv. oče sprejel tudi irske škofe in romarje.

s *Rim in vzhodna cerkev*. Nedavno je prinesel vatikanski uradni časopis »Acta Apostolicae Sedis« vest o ustanovitvi novega ruskega semenišča, ki bo vsak čas dograjeno. Semenišče naj pospešuje čimprejšnjo združitev rimske cerkve z vrhovno. V novo semenišče bodo sprejemali v prvi vrsti mlade Ruse, grškokatoliškega obreda. Papež je izročil vodstvo tega važnega zavoda jezuitom.

Italija.

s *Po nevarni poti*. Mussolini je izdal naredbo, da se morajo vsi otroci v pravem pomenu besede mobilizirati, uvrstiti po vojaškem vzorcu v kompanije, se vežbati, delati vojaške pohode, prestajati napore, z eno besedo napraviti treba iz njih »nove ljudi«. A ne bodo samo dečki podvrženi tej naredbi, tudi deklice se bodo vežbale na enak način in v enakem vojaškem duhu. Mussolini hoče napraviti iz cele Italije en sam vojaški tabor. Pregovor pravi, da je zgodovina učiteljica življenja. Mussolini je v tem oziru slab učenec. Ako bi ne bil tako udarjen s slepoto, bi pač lahko vedel, kam je privedlo prokletstvo militarizma prej tako mogočno Nemčijo. Italija stopa po še bolj nevarni poti in bo padec še težji.

s *Razno*. Fašisti se hvalijo, da so otvorili za svojevlade 1000 novih šol. Koliko pa so jih zaprli, slovenskih in nemških namreč? — Pripravlja se načrt za regulacijo reke Vipave od izvira do izliva. Delo bo stalo nad 3 milijone in pol lir. Država bo prispevala 50%, dežela 10%, občine 10%, prizadeti posestniki pa 30%. — V Vipavi je umrl posestnik Jožef Durna. Je bil najstarejši član gasilnega društva. — Dne 5. oktobra je bil odprt v Vipavi nov vodovod. — V Sempasu je zgorel senik s 150 kvintali krme Ivanu Klanjšeku. — V Lokavcu je preminul 84 letni Andrej Lokar, mož stare krščanske korenine. — V Skrikljah so otvorili novo podružnično cerkev sv. Marjete. — Vse razen senika je uničil požar Francu Batagelju v Stomažu na Vipavskem. — 15 letna Milka Vovkova iz Malih Zabelj je padla v žleb in voda jo je odnesla pod 5 kvintalov težko mlinsko kolo, ki se je zato ustavilo. Deklico so končno rešili, a je bila 15 ur v nezavesti. Upajo, da ostane vendar pri življenju. — Ko je šla čez nedovršen most, je padla v globino in si pretrgala trebušno mreno Franciška Mozetič iz Dorberškega Tabora. Je umrla. — Dan po porodu je preminula 23 letna

Angela Čotarjeva iz Škrbine. — V Idriji je odšla na drugi svet 78 letna Marija Kogej, rudarjeva vdova. d

Francija.

s Sijajni finančni položaj. Francoski finančni minister Cheron je v nekem svojem govoru opozarjal na sijajni finančni položaj Francije. Napovedal je, da bodo v bodočem letu 1930 davki znižani za dve milijardi in 135 milijonov frankov. Ugotovil je, da se je kljub težkim davčnim bremenom pomnožila lani francoska rentna posest za več kot za 76 milijard frankov. Končno je finančni minister izjavil, da finančni položaj Francije še nikdar ni bil tako zadovoljiv kot je sedaj. Z največjo odločnostjo se obenem nadaljuje odplačevanje notranjih dolgov.

Rusija.

s Državni proračun. Proračunske številke sovjetske zveze za čas od oktobra 1929 do septembra 1930 so napram lanskemu letu za 2 milijardi in 700 milijonov rubljev višje in znašajo 10 milijard in 500 4 milijarde in 300 milijonov za namene stvarnega gospodarstva, 900 milijonov za poljedelstvo, 1600 milijonov za industrijo in elektrifikacijo, 1200 milijonov za prometne svrhe itd. Redni dohodki so proračunjeni napram prejšnjemu letu na 2600 milijonov rubljev več; in sicer naj dajo 1600 milijonov zvišani dohodki iz obstoječih virov, eno milijardo pa zvišani dohodninski davek. Vrhutega pričakujejo iz državnih posojil eno milijardo rubljev dohodkov. (1 rubelj je ca. 20 Din.)

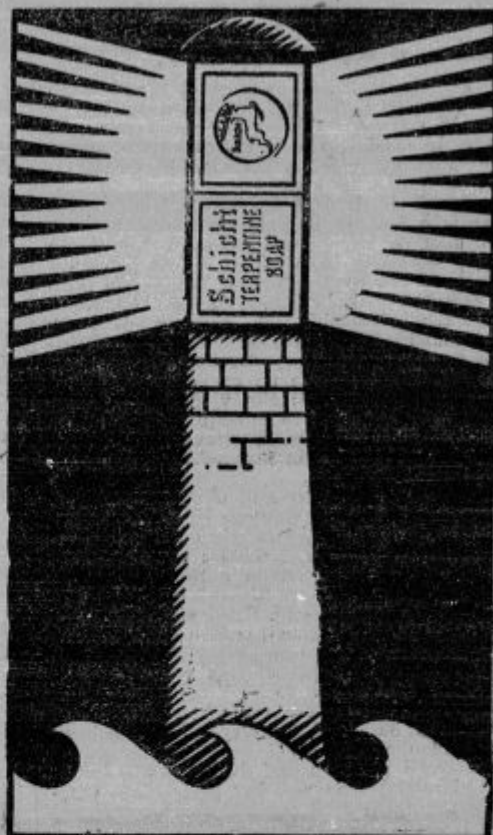
s Težave s sovjetskim poslanikom. Ruski poslanik Bessedovsky v Parizu je prišel pri svojih gospodarjih v Moskvi v veliko nemilost, ker je začel javno ostro bičati njihovo postopanje. Boljševiški kolovodje so poslali iz Moskve v Pariz nekega Roismana, ki naj bi Bessedovskega zasiljal in odvedel v Rusijo, kjer bi Bessedovskemu boljševiška »Čeka« bržčas pomagala na drugi svet. Bessedovsky je vse to pravočasno zašnoval in nekega dne pobegnil iz poslopja ruskega poslaništva v Parizu ter se dal pod varstvo francoske policije. Bessedovski je izdal marsikatero skrivnost o francoskih komunistih in njih zvezah s sovjeti, vsled česar so zadnje dni zaprli več kot 186 vodilnih francoskih komunistov. Bessedovskemu seveda ne bo dobro, ako ga odposlanci sovjetov dobe v roke.

Amerika.

s Naš poslanik dr. Leonid Pitamic je prišel nedavno v Cleveland na povabilo Hrvatskega kluba in Zveze slovenskih trgovcev. Gosp. poslanik se je udeležil sv. maše v slovenski cerkvi, popoldne pa je bil navzoč pri prikazovanju filmskih slik kranjske slovenske katoliške jednote v Grdinovi dvorani. Tu je imel dr. Pitamic kratek, a jednat nagovor. Gosp. poslanik je med drugim omenil, da je pri tej priliki prvič v svojem življenju videl samega sebe na kino-sliki. Zvečer je bil navzoč na banketu bratov Hrvatov, drugi dan pa je dr. Pitamic obiskal razstavo slovenskih

Med 7 prednostmi ena :

*posebno
svetlo!*

Znak, da se uporabljajo le čista, naj-
žlahtnejša olja, da se doseže največjo
pralno moč in da varuje perilo le

Schichtovo Terpentinovo Milo

trgovcev v slovenskem Narodnem domu.

s Razstava slovenske trgovine. Koncem septembra je bila v amerškem Clevelandu na slovesen način otvorjena razstava tamošnjih slovenskih trgovcev in obrtnikov. Vsega skupaj je bilo na razstavi okrog 50 paviljonov. Slovenska trgovina v

Clevelandu je zelo močno razvita. Slovenskim trgovcem in obrtnikom ob tej priliki častita tudi naš list!

s Razno. V naselbini Evelet, Minn. so vsled zastrupljenja po plinu garolinu umrli Frank Lavrič, njegova žena Ivana, hči Marija in vnuk Robert Bradač. — V Jolietu

PO DOMOVINI

Kmetijska razstava v Novem mestu.

V dneh 12., 13., 14. in 15. oktobra se je vršila na Kmetijski šoli na Grmu krasno uspela kmetijska razstava. To je bila res razstava, na kateri je razstavilo naše kmečko ljudstvo vse svoje različne pridelke. Potrebno je, da to razstavo nekoliko opišemo.

Takoj ob vstopu k razstavi v I. nadstropju kmetijske šole je najprej presenetil vsakega posetnika pogled v cvetlično sobo. Bilo je tu veliko pestrih in lepih cvetov, da jih je vsak z veseljem občudoval. V prvem hodniku je trdka za apneni dušik v Rušah v obliki male kinopredstave prikazovala zelo nazorno poskuse z umetnimi gnojili. V drugem hodniku se je pričela prav za prav kmetijska razstava. Urejeno je bilo tako, da se je na enem mestu videlo, kar pridelal naš kmet: žito v klasju in zrnju, krompir, pesa, sadje in grozdje itd. Vrstila se je skupina za skupino. Razstavilo je nad 350 kmetovalcev, graščin in tudi nekaj manjših posestnikov.

V prvi sobi smo opazili okusno aranžirani oddelek znanega novomeškega lekarnarja Bergmanna, dalje zelo lepo razstavo raznih pridelkov samostana Pleterje, zlasti z velikansko peso, bučami in prvovrstnim sadjem. Tudi graščine Hmeljnik, Otočec, Klevčev in Pogance so bile zastopane v tej sobi. Razstavil je tudi znani sadjar Poglajen Ignacij iz Malega Riglja svoje pridelke, zlasti krasno sadje.

V drugi sobi je čebelarica podružnica sestavila svoj »Medeni dom«. V tej so razstavili čebelarji v malem vse svoje zanimivosti. Postreženo je pa bilo tudi z izvrstno medico in finim medenim pecivom.

V tretji, četrti in peti dvorani pa je bilo v resnici razstavljeno vse, kar pridelal naš kme-

tovalce, to je poljski pridelki, sadje, vrtni pridelki, grozdje in vino v buteljkah.

Ljudstvo je zelo zanimalo ameriški način vlaganja sadja. — Poleg kmetovalcev in graščin so v posebnih prav okusno prirejenih oddelkih razstavili svoje poljsko in vrtno blago in vinograde izdelke gospodinjstva šola v Smihelu, Mali Loki in Kmetijska šola na Grmu. Lepo aranžiran oddelek zadnje je vzbujal zlasti pozornost s krasnim napisom, sestavljenim iz samih rdečih in belih jabolk in z ogromnim, 75 kg težkim, umetno sestavljenim grozdom, kateremu sta delala družbo na vsaki strani dva manjša po 20 kg težka umetno sestavljena grozda.

Izmed kmečkih skupin so zelo ugajale skupine naših priznanih kmetovalcev Ivana Košaka iz Novega mesta, Josipa Beveca iz Kija, župana Brulca iz Hrušice, župana Beveca iz St. Petra, Zefrana iz Gotne vasi itd.

Obširno dvorišče kmetijske šole pa je bilo polno kmetijskih strojev in orodja. — Mladini so zlasti ugajale številne kletke z domačimi kuncji, katere so razstavili dolenski rejci domačih zajcev pod vodstvom zdravnika g. dr. Jenka iz Stične.

V nedeljo in ponedeljek so pri razstavi razkazovali, razlagali in predavali posameznim skupinam obiskovalcev ravnatelj ing. Podgoršek o poljedelstvu in kmetijskih strojih, ing. Kotlovšek o poljedelstvu, vrtnarstvu in sadjarstvih zadrugah, kmetijski nadzornik Wernig o kmetijskem potkusnem delu in tozadnjih uspehih in strokovni učitelj Flago o sadjarstvu in vinogradništvu.

Razstavo je odprl v soboto 12. oktobra ob 11 v imenu kmetijskega ministrstva g. kmetijski svetnik Trampuž, v imenu razstavnega odbora g. ravnatelj ing. Podgoršek. Otvoritvi so prisostvovali različni odlični zastopniki novomeških uradov ter zastopniki raznih korporacij in pa zadrug.

Za nagrade razstavljalcem je kmetijsko ministrstvo naklonilo 20.000 Din. Da je pa bila razstava omogočena in kriti obilni stroški, je omogočila oblasina samouprava oziroma njen komisar g. dr. Natlačen s prispevkom 20.000 D.

Razstavo so obiskale razne odlične osebe. Predvsem se je pa za razstavo zanimalo naše kmetско ljudstvo. Samo v nedeljo je obiskalo razstavo nad 3000, ne všteti različne šole. V ponedeljek se je pa kar trlo kmetijskega ljudstva. Razstavo so obiskale tudi razne osnovne šole pod vodstvom učiteljskega.

Razstava je bila odlična te vrste in je nad vse pričakovano dobro uspela. O njej se je izrazil g. ing. Lah, ravnatelj Kmetijske družbe: »Videl in aranžiral sem že mnogo kmetijskih razstav, toda tako vsestransko popolne, za široko javnost, neposredno za našo vas in za našega kmeta prikojene razstave — moram priznati odkrito — še ni bilo v Sloveniji. To je prva razstava, izrazito kmetijsko-poučnega značaja v Sloveniji — ona je uspešnejša, kakor sto predavanj.«

Razstavo sta ocenili dve ocenjevalni komisiji: ena za poljedelstvo, druga za sadjarstvo, vrtnarstvo in vinarstvo. Obstojali sta iz kmetijskih strokovnjakov, med njimi kmetijski svetnik Trampuž in ravnatelj Kmetijske družbe ing. Lah in priznanih kmetovalcev novomeškega sreza. Komisiji sta dodelili: 8 zlatih diplom, 17 srebrnih diplom, 24 prvih, 36 drugih in 56 tretjih nagrad.

Obilni trud in delo razstavnega odbora je premagal vse ovire, ki so se mu stavile v napotje — dobili so se celo ljudje, ki so agitirali proti razstavi — in je našel najlepše priznanje v lepo uspeli razstavi.

Umril je mož.

(Veliki Lipovec pri Ajdovcu.)

V ponedeljek, dne 14. oktobra je po dolgi in težki bolezni umrl Franc Jarc (Mikuletov oče), brat pokojnega hotelijskega župnika Alojzija Jarca.

Pokojnik je bil eden najuglednejših gospodarjev v našem kraju in vzoren krščanski mož. Kot dolgoleten občinski odbornik je mnogo storil za povzdigo naše občine. Kako je bil čislani, se je pokazalo pri pogrebu, katerega se je poleg mnogih sorodnikov in prijateljev udeležilo tudi pet duhovnikov. Pokoj njegovi blagi duši!

List za listom...

(Sv. Križ pri Litiji.)

15. tega meseca je umrl Kotar Jožef iz Kumal, star šele 56 let. Bil je občinski odbornik mišenske občine in odbornik svetokriškega krajevnega šolskega odbora. Bil je vedno zvest, zanesljiv in delaven pristaš Slovenske ljudske stranke. Vrhutega pa tudi, vzoren katoliški mož in dober gospodar. Naj za vse to uživa pri Bogu plačilo!

Smrt pobira...

(Dortmund-Kirchlinde.)

Počili smo v grob dobro znanega in prijubljene prijatelja Ivana Rozina. Bil je rojen l. 1869, v Crnem potoku (Smarino pri Litiji). Pokojnik je bil mož na praviem mestu: krščanskega prepričanja in slovenskega značaja, dober mož svoji ženi in skrbni oče svojih otrok, marljiv in delaven. Bil je član in tajnik slovenskega katoliškega društva sv. Barbare. Na zadnjem potu k večnemu počitku so ga spremljali društva sv. Barbare iz domače in sosednjih župnij z zastavami. Ob grobu se je v kratkih besedah poslovil in položil venec v imenu društva predstojnik Ivan Respet. N. v m. p.

Nov grob.

(Sv. Jurij pri Litiji.)

Šli teden smo spremili k zadnjemu počitku našega občinskega svetnika Ignacija Lukancija v 70. letu starosti. Pokojnik je bil nad 50 let cerkvenik, kjer je ves čas neumorno delal za blagor cerkve in sv. vere. — Prisrčna hvala vsem, ki so spremili pokojnika k večnemu počitku, družini pa izrekamo globoko sožalje. Naj počiva v miru!

Fantje, v Orlovsko organizacijo!

(Hrušica.)

Orel v Hrušici sporoča vsem bratom telovadcem, da se vrši telovadba redno vsaki petek ob 8 zvečer. Eodite točni, pripeljte se prijatelje! Pogrešamo tudi tistih, ki so že prihajali med nas; glejte, da se tudi ti vrnete v naše vrste. Stari, ne pustite svojih sinov, da bi se potikali po vaseh, po gostilniških lokalih in zahajali v slabe družbe, pošlite jih v našo Orlovsko organizacijo, v naš Orlovski odsek, boste videli, da boste srečni, zadovoljni in ponosni na svoje sinove. Bog živi! — Brat Tone.

Dvajsetletnica vzornega županovanja

(St. Peter pri Novem mestu.)

Nedavno je minilo 20 let, odkar je naš župan gosp. Franc Bevc prevzel vodstvo tukajšnje občine. Dne 19. septembra 1909 je bil prvič izvoljen na program bivše Slovenske ljudske stranke za župana. Na županskem stolu se je obdržal nepretrgoma do danes. Pa kaj govorimo! Ne on sam, ampak ljudstvo ga je obdržalo na tem častnem mestu, saj je bil po vsakokratnih občinskih volitvah skoraj splošen glas: Dosedanji župan Bevc nam mora županovati tudi še naprej. V polni meri je zaslužil naš župan zaupanje svojih občanov. Pošten kakor zlata vaga je naš gospod Bevc. O, tudi on je imel v razplamtenih političnih borbah sovražnike, a naveden izmed njih se v celih dvajsetih letih ni upal vreti vanj kamen, češ: pošten ni. In ta njegova prijaznost in uslužnost do vsakega, ki je imel v teh letih z njim opraviti v občinskem uradu. Malodane vsako uro je bila odprta občinska pisarna. Koliko težkih in neprijetnih ur je imel kot župan za časa vojne! A potrpežljivost in prijaznost ga ni zapustila nikdar; tudi z najbolj strupenimi političnimi nasprotnikom je bil vsekdar vljuden, a pri tem vendar neizprosno zvest pristaš svoje stranke. Dobrih 20 let že načeluje g. Bevc tukajšnji občini in v celi tej dolgi dobi ni prejel — čustel — niti vianja ali pare oškodninae za svoj trud, ker je tudi sprejel ni hotel. Revčki sploh imajo pri njem najboljšo zavetlišče, kaj čuda, da so posamezni občinske ubožci dneve in dneve dobivali v županovi hiši hrano in stanovanje, ne da bi bila občinska blagajna zato obremenjena le z belicim. Marsikaj tisočak je prihranil naš župan svojim občanom s svojo nesebičnostjo in požrtvovalnostjo. Skromen kakor malokdo je g. Bevc. Za čast in priznanje mu ni, pa vendar mu ob dvajsetletnici njegovega županovanja mora čestitati cela občina. Kaj častno pa je tudi za občane

III. je umrl Anton Šega, doma v Srednji fara Loški potok. — V Clevelandu je preminil 30 letni Anton Leskovec.

Drobne novice.

Ena tretjina prebivalstva na Holandskem je katoliške vere.

11 milijonov Din je stala Mehiko letošnja revolucija.

Protivojno pogodbo je podpisalo do slej 30 držav.

Znani angleški lord Rothermere hoče, da se Nemčiji vrnejo neke kolonije.

Iz sedmega nadstropja je padel te dni 11 letni Vernon v Njujorku, a se je le lahko poškodoval.

Nevarno je obolel — radi protidržavnega delovanja na večletni zapor — obsojeni slovaški voditelj dr. Tuks.

100.000 ljudi je posetilo te dni grob bivšega nemškega zunanjega ministra Stresemanna.

Poljsko republiko hočejo priznati ve-like države za veselo.

Enoletno vojaško službo bo uvela Francija.

25 milijonov kg tobaka so pridelali letos v Bolgariji. Lani samo 15 milijonov kilogramov.

Nad 100 milijard dinarjev znašajo vlog-e pri hranilnici v Nemčiji.

Inozemski to je v Bolgariji kljub visoki carini še vedno cenejši kot domače.

Za državni zbor kandiduje na Čehoslovaškem to bot 19 strank.

Prporoča se PRVI SLOVENSKE ZAVOD Vzajemna zavarovalnica LJUBLJANA — DUNAJSKA CESTA 17

ki je edini te vrste — Podružnice:
v CELJU, Breg št. 33 — ZAGREB,
Hacelova ulica 12 — SARAJEVO,
Koroševa ulica 15 in v SPLITU, Ulica XI. puka.

samo, da so skozi dolgo vrsto let po ogromni večini dajali svojem županu za njegovo nesebično delo priznanje s tem, da so ga vedno zahtevali znova za župana. Bog ga ohrani še mnogo let njegovi družini v veselje in nam občanom v blagor!

Stari bojovníki.

(Vrhnik.)

Spominjam se na svoja mlada leta, ko smo bili že čvrsti fantje. Minulo je 51 let, kar so nas poklicali pod orožje radi okupacije Bosne in Hercegovine. Poklicani smo bili 14. junija 1878 v Ljubljano, kjer so nas malo izvežbali in nato takoj poslali naprej proti sovražniku. Do 8. decembra smo bili pod milim nebom, pa vendar smo bili vsi zdravi in tudi brez vsake golazni. Pred Mostar smo prišli vsi izmočeni. Tam smo se pa malo odpočili. Tu pri nas na Vrhniku je nas še pet takih fantov od 75 do 80 let starih, sami poljski strelci: Valentin Zitko, poljski strelci, 33. Feld-Jäger Bataljon, Blaž Rode, trobentač, Janez Dolinar, Jurij Orampovčan, podčastnik in Pavel Telban. Smo še vsi zdravi. Pozdrav od vseh nas Vrhničanov. Živijo Jugoslavija!

Zlo vsega zla.

Očitvidci poročajo, da postaja sodobna Rusija v mnogem oziru vedno bolj znova poganska. Korenina novodobnega poganstva je pa satanska preračunjenost, s katero sovjetska država zavaja sodobno šolsko mladino v popolno brezverstvo.

Glavno torišče brezverstva pa je komunistična šola. Tu se vedoma in namenoma

iztrgava otrokom slednja koreninica vere in še več: vedoma in namenoma se vzgaja mladina v fanatične preganjalce in zasmehovalce vsake religije. In koliko je te mladine! Že leta 1922. so štejele ruske osnovne šole nič manj kot pol milijona otrok, katerih vzgoja je bila izključno v rokah komunističnih učiteljev in propagandistov.

»Mi moramo otroke odtegniti vsakemu vplivu družine,« je izjavila leta 1922. Lilina, so-proga juda Sinowiewa (pravilno njegovo ime je: Apfelbaum) in potem je nadaljevala. »Skratka mi hočemo in moramo otroke nacionalizirati. Treba je, da vzgajamo otroke prav od prvih početkov v ožračju komunističnih otroških vrtec in šol. Naša najbolj pereča zadeva je, da matere prisilimo, da izročijo svoje otroke sovjetski državi.«

Seveda: nič čudnega, če je bilo primerno sovjetski vzgoji leta 1922. samo v Rusiji nič manj kot 70.000 mladostnih zločincev. Celo uradna komunistična izvestja so se bridko pritožila, da vlada v državnih komunističnih zavodih naravnost neverjetna razbrzdanost in da je mladina v državnih šolah izročena na milost in nemilost popolni moralni in fizični propalosti. Ker namreč pohujšanih in izprijenih otrok ni mogoče ločiti od nepokvarjenih, zato gre

„ALFA“ d. d. — Separatorji in mlekarški stroji
ZAGREB — Zvonimirova 2

Mlekarstvo in živinoreja

sta temelja modernega kmetijstva! — Oprema mlekarških zadrug po specialnem tehničnem biroju

Cirkuški otrok

»Dobra Sibila je gotovo izgubila glavo v svoji slepi ljubezni do tega dekleta. Ravno zdaj, ko je skoraj na tem, da ozdravi, naj mu oživljam vse te spomine, naj ga silim zopet na to pot... blazna misel! Zares značilno, kako nepraktični postanejo celo razumni ljudje, če se odtegnejo svetu in živijo le svojim čuvstvom... uboga Sibila s svojimi romantičnimi čuvstvi!«

In grofica je bila tako praktična, da je takoj vrgla pismo v ogenj — edino pismo, ki bi moglo izpolniti njeno najbolj vročo željo, da bi zopet našla pot do sinovega srca.

XVII.

Več let je preteklo. Tudi Lili, ona mlada Lili s svojim okroglim in rožnim obrazom, jih je občutila; zavedla se je teh let, v katerih je dozorela in ki so ji dala pravico do posesti njenega premoženja.

Doslej je bila pod varstvom grofice Degenthalove in ta si ni domišljala nič drugega, da bo pri ostalo dotlej, dokler si ne bo izbrala kakega drugega varuha za življenje. Dedinja pa ni odklanjala vseh takih ponudb, v tiho zadovoljstvo svoje tete, ki še ni opustila svoje prejšnje nade — da, odkar se je Norina usoda tako zaobrnila, jo je na tihem še bolj gojila. Tudi Lilin odpor proti vsaki možnostvi je spravljal s tem v zvezo. Zato jo je tem bolj iznenadila in vznemljila Lili s svojo odločnostjo, da bo odslej živela samostojno pod varstvom neke stare sorodnice na svojih posestvih, ki so bili približno dan hoda od-

Kdor ima

drva bukova ali hrastova

suha ali na pol suha — naj jih ponudi tvrdko

Golja & Pavletič

Lesna trgovina LJUBLJANA Šelenburgova 7/1

pokvarjenost vedno dalje. Podobno je izjavil v Moskvi, ki je srce sovjetske države na kongresu zdravnikov, ugledni zdravnik dr. Doif sledeče: »Pripravljen sem boljše-vikom marsikaj odpustiti, n. pr. da so razpustili visoke šole, da so odpravili smrtno kazen, da so za vse sloje vpeljali prisilno delo, da so razdrapali rusko kulturo, da so zatrli znanost in podobno. Toda ene stvari jim na noben način ne moremo odpustiti namreč: poizkuse, s katerimi na način divjih afriških rodov uničujejo mladino. Nič podobnega ni nihče poizkusil ne v preteklosti in ne v sedanosti. Cel rod ruskega naroda bo moralno in fizično uničen.«

Radio.

Vsak delavnik: 12.30 Reproducira glasba. — 13.30 Iz današnjih dnevnikov. — 17. Koncert Radio-orkestra. — 22. Casovna napoved in poročila.

Četrtek, 24. okt.: 18.30 Angleščina. — 19. Iz mraveljskega življenja. — 19.30 Prenos opere. — 22. Casovna napoved in poročila. — 22.15 Koncert Radio-orkestra. — 23. Napoved programa za naslednji dan.

Petek, 25. okt.: 19. Gospodinjska ura. — 19.30 Italijanshina. — 20. Koncert kvarteta Glasbene Matice (gg. Pelan, Završan ml., Završan star., Skalar). 21. Koncert Radio-orkestra. — 22. Casovna napoved in poročila. — Napoved programa za naslednji dan.

daljena od Degenthalovih in v precej neposredni bližini avstrijske prestolice.

Kaj je bilo napotilo Lili do tega koraka, si grofica ni mogla razjasniti. Dasi ji ni bilo ljubo, da se je deklica ločila iz njenega družinskega kroga, vendar je ni mogla pri tem prav nič ovirati. Lili je imela ono tiho trmo, ki se ne meni za noben ugovor. Mirno je počakala, da je dobila pravico do svoje volje, potem pa je to odločno izvedla.

Odkar je bil nenadoma odpotoval njen bratranec, je živel v njej nekak odpor proti teti. Ne, da bi ji pripisovala krivdo, češ, da ga je bila radi nje oddaljila; predobro je poznala njen želje v tej zadevi. Toda Lili je nekako slutila in čutila, da je bila mati samolastno posegla v sinovo usodo, da je ona kriva, da je šel tako daleč iz domovine in da od tedaj ni več tako srečen. Kako in zakaj se je bilo to zgodilo. Lili ni vedela; grofica ji namreč ni bila ničesar povedala. Mnogo in globoko mislila Lili sploh ni; v misli pa, ki si jo je enkrat prisvojila, je trdovratno vztrajala.

Kljub svoji mladosti je bila kakor ustvarjena za samostojnost. Ne oziraje se na vsakdanjost, se ni bilo prav nič bati, da bi prekoračila kakršnokoli mejo. Kar je presegalo njeno zmogljivost, je razumno prepustila bolj veščim rokam. Imela je svoj krog lastnih poslov. Njena domačnost, njena perutnina in njeni ubožci — to so bile naloge, ki si jih je bila naložila. Ker je bila našla vse izbornu urejeno, je varno hodila po že uglasjenih poti.

Za mlade gospode je bila še vedno dolgočasna; starejši gospode so jo smatrali za sijajno dekle, ki bi bila vrla žena; mladi ženski svet se sploh ni dosti brigal zanjo, materam pa je bil tihi, plovolaši obrazek vzor njihovih snah.

Sobota, 26. okt.: 18.30 Esperanto. — 19 Vzgojno predavanje. — 19.30 Nemščina. — 20 Operetni večer. — 22 Casovna napoved in poročila. — 22.15 Jonny jazz-band. — 23 Napoved programa za naslednji dan.

Nedelja, 27. okt.: 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10 Versko predavanje. — 10.20 Kmetijsko-gospodarsko predavanje. — 10.50 Reproducirana glasba. — 11 Koncert Radio-orkestra. — 15 O vinogradništvu. 15.30 Reproducirana glasba. — 16 Solo-nastopi: dramatični in pevske. — 16.30 Radio-orkester. — 17 Bohuslavovi življenjski in gledališki spomini. — 17.30 Radio-orkester. 20 Prenos iz Zagreba. — 22 Casovna napoved in poročila. 22.15. Koncert Radio-orkestra. — 23 Napoved programa za naslednji dan.

Ponedeljek, 28. okt.: Socialno predavanje. — 19.30 Sbrohvaščina. — 20 Prenos iz Prage. — 22 Casovna napoved in poročila. Napoved programa za naslednji dan.

Torek, 29. okt.: 19 O varčevanju. — 19.30 Ruščina. — 20 Orgeljski koncert g. Premrla. — 22 Casovna napoved in poročila. — 22.15 Koncert Radio-orkestra. — 23 Napoved programa za naslednji dan.

Sreda, 30. okt.: Opoldanski program odpade. 19 Zgodovinsko predavanje. — 19.30 Francoščina. 20 Paul Linckejev večer, izvaja Radio-orkester. — 22 Casovna napoved in poročila. Napoved programa za naslednji dan.

Liković Joža:

V kraljestvu sv. Treh kraljev.

Potrkam v župnišču; stavba je precejšnja, naravnost udobna. Duhovni gospod nas gostoljubno sprejme. Na balkonu srečanje sobe dolgo stojimo in se divimo notranjski strani. Razgled je veličasten. Temno-modra barva smrekovih in borovih gozdov blagodejno deluje na utrujeno oko. Na obzorju se vrste: Snežnik, Slivnica, Javornik, Debeli vrh, nos Nanosa, Planinska

gora, Hrušica z grmadami... Na planoti pred cerkvijo stoji ljudska šola, poleg nje rdeča baraka, ki kvari lice tega hriba. Ako jo odstranijo, ker nič več ne odgovarja namenu prosvetnega doma, bo Vrh zopet pridobil na prvotni somernosti.

Solnce se je že začelo nagibati, ko smo odhiteli po strmi košenini nizdol proti Rovtarn. Na Petkovcu nas pozdravlja zgovorni sv. Hijeronim, lična cerkvena na Praprotnem brdu nas vabi. V globelih najdemo samotne domačije, malokdaj zaide izletnik semkaj.

Večeri se, ko se oglasimo v župnišču pri rovtarskem gospodu Matevžu. S črno kapico na glavi nas smehljaje se sprejme in posadi za mizo. Rovtarski duhovni pastir v listratem kaftanu, medicinec in filozof, velik razumnik, jezikoslovec, skratka čudovit vsevedež. Oglejte si njegovo cerkev, kako je mična, topla in bela. In še ljubka posebnost: cerkvena okna so zastirta s krasnimi zavesami. Edinstven slučaj v slovenski cerkvi! Oltar je iz kararskega marmorja; Ogrinov sv. Mihael je tako živ, kakor da hoče vsak čas planiti iz okvirja in pasti na peklenskega zelenca... Gospod Matevž nas streže s pravo kraško gostoljubnostjo. Gospod ravnatelj je v zadregi, bogoslovec ne more pohvaliti češpelj, midva z Mrkunovim gospodom pa drobiva orehovo potico, dobro in sladko, na mleku mešano...

Ko zapuščamo Rovte, postaja večer vedno čarobnejši. Noga zastaja, popotnik ne more odtrgati oči od nepopisne lepote. Večerni zrak je mlačen in mehek, brinje diši, leščevje se skrivnostno pregiblje,

uspavajoče šumljanje gre skozi bore... V daljavi gorijo goli grebeni planin. V zapa-dajočem solncu se zatrinjajo posamezni vrhovi, kakor beli kresovi, ki gorijo in plantijo v pozno noč, dokler ne ugasne večerna zora. Ostri vrh polhovgrajske Grmade štrli kakor ognjena piramida, obronki gora valovijo ter se bližajo našim očem... Sv. Trije kralji se ne premaknejo s travnate planjave na Vrh, njihovo kraljestvo je ogromno, posvečeno od solca, belih zvezd in božje milosti.

Cesta zavije v gozd. Nad njo ležijo ogromni svitki zarjavele bočeče žice, ki so jo pred nedavnim časom napeljali nepopustljivi mejaši ter ranili našo revno grudo, bore in breze... Ozremo se proti Krasu. Tam že temni globoče. Kakor težka slutnja zalega mrak kraško grudo onostran meje. Tam je vse tiho, nič se ne gane; morda stojimo pred pražom hladne smrti. Na grebenih opazimo ognje laških stražarjev! Spogledamo se: kako majhna je danes naša Slovenija, tam Karavanke, tu krivični mejniki... Človek nehoti povzdigne svoje oči in užaljeno dušo iz te doline preganjanja, solz in krivic, da se duh odpočije v nebeških višavah. Večerna stran je še vedno veličastno razžarjena, vsa zlata, kakor da je potegnil angel po nebu s svojo ognjeno roko...

V Zaplani gradijo novo šolo. Naravnost razkošno poslopje, ki zadivi vsakočar! Kakor mal gradič, morda celo prevelik za ondotne šolske potrebe...

Po stari idrijski cesti se vrnemo na državno cesto, ki nas odvede nazaj na Vrhniko.

Danes pa je tihi, plavalasi obraz kazal lahno razburjenje, kolikor ga je pač mogel. Poganjalo mu je kri prav do temena. Teta ji je pisala, da jo najbrž poseti bratranec Kurt, ki se slednjič namerava vrniti s svojega potovanja domov; omenil je, da se namerava ustaviti najprej pri svoji setrični, ker pelje železnica skoraj neposredno mimo njenih posestev.

Lili je zaživel in zablestelo modro oko, ko je brala te vrstice. Po tetinem mnenju je možen ta obisk že v prihodnjih dneh; gospodinja je zdaj prvič pridno poskrbela in pripravila za kolikor mogoče dostojen sprejem, dočim je sprejemala druge goste na povsem vsakdanji način.

Bratranec Kurt — kaj se je godilo z njim od onega dne, ko mu je bila pošiljatelj njegove matere tako nenadoma iztrgala vsako vero v ljubezen in zvestobo iz srca in z enim udarcem uničila vso njegovo ljubezen?

Nikoli se ni mogel spomniti, kaj je bil občutil, ko je bil zagledal oni, z velikimi črkami natiskani list, na katerem je tako nesrečno stalo ime Nore. Bil je to vrtnec, vihar čuvstev, ki bi ga bil skoraj spravil ob razum in ki se je bil tako nenadno in neovrgljivo pojavil pred njim ter ga pahnili z vsega viška v najnesrečnejšo globino. Vse, kar more občutiti človek v jezi, zaničevanju, užaljenem ponosu in nezvesti ljubezni, vse se je bilo zbralo v en sam trenutek.

Kakor hitro ga je prijatelj zapustil, je hotel še enkrat najti pojasnila — pismo njegove matere pa mu je potrdilo vse.

Prva odločitev, ki jo je bil nato napravil, je bila, uničiti v ognju vsa ta znamenja njegove sramote in razočaranja, tega silnega razočaranja, katerega nihče ni smel slutiti, radi katerega se mu zdi, da se mu posmehuje ves svet. Zraven je našel Norino pismo; spoznal je njeno pisavo in v neizmerni jezi je hotel

uničiti tudi tega. Toda v glavo mu je šinila grozna misel, da se huje maščuje, če ga vrne, ne da bi ga odprli.

To je bilo njegovo zadnje zavestno dejanje. Ko je prišel zdravnik, ga je našel nezvestnega na tleh — in ta nezvest je trajala tedne in mesce. Izvedenci so morda imeli prav, če so sodili, da je obol el vsled pre-razdraženosti živcev, ki mu jo je povzročilo podnebje, katero tako rado škoduje tujcem — toda njegov organizem je temeljil na občutku in tega je bil zadel udarec.

Ko ga je popustila mrzlica, se ga je polastila skoraj popolna topost. V dolgih urah mučnega miru, ki so sledile za tem, se mu je zopet vračal spomin na vse to, kar je bil doživel. Često se mu je zdelo, kakor da je bil to težek sen, iz katerega se bo iztrgal, kakor da je igra domišljije, posledica mrzlice, ki mora zdaj zopet ponehati. Toda iz njegovih ust ni bilo ni enega vprašanja; le v svoji duši je premleval svoje dvome, svoje hrepenenje po razjasnilu. Na drugi strani pa se je zopet bal potrditi, tako, da se je skrbno izogibal vsake vesti iz domovine.

Bilo je nekaj mesecev po tem dogodku, ko ga je hotel nekega dne razvedriti njegov prijatelj z nekaterimi ilustriranimi novostmi. Prinesel mu je oni angleški časopis, ki nam skuša v skromni veličini pokazati vse zanimivosti sveta, od kronane glave pa do nagrajenega vola. Tu in tam je bila ena ali druga slika, izsilila bolniku truden nasmešek. Današnja številka je prinesla novo znamenitost: mlado damo v nekoliko drzni pozi, gospodično Noro Karstenovo, najslavnejšo umetno jahačico dneva.

Vikont je bil ponosen, če je segel prijatelj po njegovih zvezkih in slikah; njegova zabava naj bi bila le najnedolžnejša in ta je bila gotovo dovolj nedolžna. Kurt je dolgo strm el v sliko, kakor da si jo je hotel

zadela krogla ravno v trbuha. Pa je odskočila, ker je dobri vojak Jože ravno pred bitko pojujal dobrošno velik kamen.

70 ton težak meteor. V jugozapadni Afriki so našli meteor (kamen, ki pride iz vsemirja na zemljo), ki spada med največje, kar jih poznamo. Širok je dva in pol metra, visok pa en meter. Sodijo, da tehta okoli 70 ton. Sledovce ogromnih meteorjev so našli tudi na Pamirju pod Himalajo v Aziji. Jama, ki jo je domnevano izkopal meteor, ima 60 metrov v premeru in je globoka 9 metrov. Ali teh meteorjev niso našli, zato ostane znan kot največji oni v jugozapadni Afriki.

Ne kradi. Gornjedolski župnik Janez je imel posebno veselje do sadjereje, vsled tega so se na jesen razna drevesa okoli farovža šibila okusnih jabolč, hrušk itd. Poredni farani so mu večkrat kradli okusen sad, vsled česar je gospod župnik neko nedeljo na laci pridigoval o sedmi božji zapovedi rekoč: »Dobro poznam tatu, ta je tu med nami tamkajle; sedaj mu bom vrge! evangeljske bukve na glavo.« »Hej, Gasper, pripogni se,« je velela neka kmetica svojemu možu sredi cerkve.

Od motike do pluga.

Danes vsak otrok ve, kaj je plug, kakšen je in čemu ga rabimo. Plug je eno tistih pripomočkov naših kmetovalcev, ki ga vsak kmet rabi skoraj sleherni dan v letu. Kljub temu pa nam po večini ni znano, kdaj, kako in po čemu je plug nastal, zakaj se je prvotno rabil in kdo se je prvi zamislil nanj. Čisto gotovo pa je na drugi strani, da bi ta reč slehernega kmetovalca živo zanimala. Saj spada, kot rečeno, plug med glavne in dnevne pripomočke našega kmeta pri obdelovanju zemlje.

Zato je ljubljanska radijska postaja na vso moč ustregla kmetovalcem, ko je v svoj oddajni program uvrstila tudi kmetijska predavanja. Eno zadnjih tedaj je predaval v radiu g. prof. Evgen Jarc o zgorajšni tvarini. Odslej bodo sleherni nedeljo v radiu takšna in podobna predavanja, ki bodo v marsičem mnogo koristila poslušalcem na deželi. Sledila so že in bodo še predavanja o zelo zanimivih stvareh. Isti g. profesor Jarc je, odnošno bo še predaval v ljubljanskem radiu o razvoju mnogih drugih kmetijskih pripomočkov tekom različnih časov in dob. N. pr. »Od srpa do stroja« — »od kose do kosilnice« — »od cepca do

M. U. Dr. Kremžar Maks zdravnik v Domžalah

erdelinira pričeni s 23. okt. t. l. od 9—12 ure dop. in od 3—4 ure pop. (hiša g. trgovca Menarta)

mlatilnice« — »od noža do slamoreznice« — in tako naprej. Tedaj o samih takšnih stvareh, ki jih naši kmetovalci venomer rabijo in okrog katerih se suče vsa pridobitnost in delavnost naših ljudi.

Ta predavanja obsegajo bistvo naših kmetijskih domov. Radi tega je dobro, da se naši kmetovalci za to več brigajo in resnično vse store, da jim ta koristna snov ne uide. Naj stopijo do svojega sosedu in naj pri njem poslušajo radio ob nedeljah dopoldne, ko se takšna predavanja vrste. Če sosed sploh ima radio. Če ga nima, naj si ga več kmetovalcev skupno nabavi, ako si ga ne more vsakdo sam. Ob radiu postanejo večeri krajši, nedeljski dopoldnevi zanimivejši, popoldnevi res pestrejši — vse skupaj pa vsakomur izmed poslušalcev prinaša obilne koristi.

Vsem ženskim organizacijam.

Ženska društva po deželi, ki so včlanjena pri Slovenski krščanski ženski zvezi, Ljubljana, tem potom vabimo na III. redni občni zbor omenjene zveze, ki se bo vršil v ponedeljek dne 28. t. m. ob 3 popoldne v »beli dvorani« hotela Union I. nadstropje, Miklošičeva cesta.

Slovenska krščanska ženska zveza je centrala ženskih organizacij in zastopa kot

taka v javnosti naše krščansko misleče žensko. Zato pa je nujno potrebno, da je število njenih članic (društev) čim največje. Ona društva, ki se še niso javila, naj to store in pošljejo svojo zastopnico na občni zbor. Vožnja po železnici je polovična, potreben je žig odhodne postaje, in vozni listek shranite.

Naslov: Slov. krščanska ženska zveza, Ljubljana, Akademski dom, Miklošičeva cesta št. 5.

LOTERIJA

za Prosvetni dom v Boh. Bistrici

Dvigniti so še dobitki, ki so odpadli na sledeče srečke:

52, 78, 164, 302, 315, 729, 885, 896, 900, 915, 919, 977, 985, 1026, 1076, 1092, 1141, 1142, 1193, 1228, 1260, 1263, 1321, 1370, 1395, 1404, 1448, 1497, 1512, 1522, 1528, 1581, 1618, 1636, 1650, 1700, 1706, 1745, 1780, 1802, 1843, 1895, 2133, 2201, 2239, 2254, 2383, 2400, 2409, 2498, 2500, 2626, 2759, 2771, 2839, 2841, 2979, 3031, 3047, 3061, 3077, 3089, 3220, 3357, 3389, 3415, 3431, 3498, 3529, 3586, 3692, 3763, 3771, 3775, 3801, 3871, 3873, 3880, 3913, 3987, 3990, 4039, 4101, 4170, 4322, 4326, 4419, 4536, 4700, 4712, 4745, 4755, 4779, 4787, 4935, 4936, 4945, 4971, 5005, 5019, 5087, 5120, 5149, 5166, 5196, 5251, 5305, 5403, 5410, 5411, 5473, 5504, 5543, 5552, 5588, 5607, 5638, 5651, 5677, 5765, 5858, 5887, 5903, 5910, 5922, 5983, 6052, 6069, 6081, 6084, 6161, 6163, 6243, 6312, 6318, 6399, 6436, 6439, 6484, 6488, 6499.

Glavni dobiček je zadel št. 1141.

Dobitki, ki ne bi bili dvignjeni do 20. novembra 1929, zapadejo v korist Prosvet. društva.

Zdravnik na Vrhniki Dr. Franjo Zupan

se je vrnil z dopusta in ordinira redno vsak delavnik od 8 do 12 ure dopoldne v Mulleyevi hiši nasproti lekarne — Obsevanje z višinskimi solncem! — Telefon štev. 2

SLIVOVK, BRINJEVEC, PELINOVEC, RUM in HRUŠEVEC si lah-o nepravite z našimi esenci. - Stoklenica za napravo 4-5 l žganja stane samo DIN 20.—, po pošti DIN 32.—. Točno navodilo na vsaki steklenici. Samo v drogeriji A. Kancsinova, Ljubljana, Židovska ul. 1

49

Pameten pes. V neki vaši na Koroškem so oni dan svatovali. Naenkrat je skočil v sobo velik domač pes in je zgrabil starešino za jopič. Vlekel ga je po stopnicah dol v klet, kjer je gorel kup cunj. V sobi nad kletjo je spalo dvoje otročičev, ki sta se v dimu že skoraj zadušila. Zvesti pes je vse rešil.

V Rusiji je na stotisoče otrok brez staršev in doma. Ti pičiki brez gnezda se valijo v celih trumah od mesta do mesta. Zdaj se vane njih trume v kavkaška mesta. Mladi dečki, večina izpod 16 let, napadajo tudi potnike po vlakih. Oblastva so proti tem brezdomcem brez moči. Le za to se trudijo, da bi njih tok napeljala v druga mesta.

Moderna kuharica. — »Ampak Ema, saj ne znate niti ognja zakuriti!« Saj ni tudi čuda, milostljiva; doslej sem imela opraviti samo z električnimi ognjišči!«

Čuden zagovor. Sodnik: »Kako to, da ste ukradli motor, ki je stal ob cerkvenem pokopališču?« — Obtoženec: »Tako žalostno je bil naslonjen na zid in jaz sem mislil, da je njegov gospodar umrl.«

vtisniti v spomin; a nenadoma se mu je spaciil obraz, glava mu je omahnila nazaj, roka je zagnala list od sebe, kakor da je strupena kača, oko pa mu je zopet negibno zastrmelo, prav tako kot ga je videl prijatelj takrat...

Zdravniki, ki proti tej popolni duševni ohromelosti niso zmogli ničesar več, so mu svetovali, naj izpremeni zrak.

»Kamorkoli, samo v domovino ne,« je odločno izjavil Kurt. Tamošnji zrak se mu je zdel neznan. Nikakor ni mogel dolžiti svoje matere, češ, da je ona kriva te nesreče; toda roke, ki nam pošlje tako nesrečno pošiljatev, nas je groza. Kurt je slutil pri njej neko zadovoljstvo — saj mu je bila prerokovala tako.

Kurt je potoval. Obiskal je vse kraje, ki so mu jih bili nasvetovali zdravniki. Bolj groba narava bi se bila vdajala drugačnemu uživanju. Morda bi se bil tudi on vrgel v vrtnice sveta, če bi bil zdrav, da bi s čim izpolnil svojo notranjo praznino. Tako pa je ostalo vse pri starem. Eno čuvstvo je bilo vedno središče njegovega življenja: najprej otroška ljubezen, potem ona druga ljubezen, ki mu je postala življenski cilj in namen. Obe sta ga bili takorekoč zapustili — zdaj ga ni mikalo nič več.

Slednjič, po več ko treh letih, se je vrnil v domovino, da je ustregel prošnjam in prigovarjanju svoje matere, ki je upala, da mu bodo domače razmere vzbudile zanimanje.

Bilo je nekega večera. Z neke obmejne postaje v zapadni Nemčiji je pravkar imel oditi eden onih vlakov, ki danes vežejo glavna mesta civiliziranega sveta, hiteč z velikansko brzino od središča ene dežele do glavnega mesta druge, kakor da je vse, kar je vmes,

nižje vrednosti, le pritlikaj, ki ni, da bi se človek zanj menil.

Vlak, ki je prispel iz francoskega glavnega mesta in hitel proti avstrijski prestolici, se je ustavil le za hip. Kljub temu je neki mladi mož prav mirno pristopil k sprevodniku, kakor človek, ki dokaj potuje in prosil za predelek prvega razreda. Sprevodnik mu je uslužno odprl vrata.

Mladi mož je pogledal skozi nje in se obotavljal. »Kaj ni nobenega praznega predelka?« Toda kljub temu, da si je bil podprl željo z napitnico, ki mu jo je bil stisnil v roko, je mož zmajal z rameni.

»Nemogoče. Ostali predelki so še bolj zasedeni.«

Mladi mož se je vdal v svojo usodo in je vstopil. Ž njim vred sta bili v predelku dve ženski. Prva, ki mu je sedela skoraj nasproti, je bila starejša oseba z nenavadnimi potezami v obrazu; po njeni preprosti obleki si v njej takoj lahko spoznal služkinjo. Debelo glavo z rjavim, okrogličastim obrazom je naslanjala na blazine in glasno smrčala. Drugo potnico v oddaljenem kotu pa je komaj razločil v sivem mraku nastopajoče noči. Samo toliko je videl, da je obdana z vsem udobjem, ki označuje imenitno damo. Njena glava, ki je bila pokrita s črno čipkasto kapico, se je od časa do časa nagnila naprej, da je pogledala na prosto.

Potnik je bil videti utrujen in nekoliko blaziran, mlad mož. Vendar se ni mogel premagati, da se ne bi tu in tam ozrl na svojo sopotnico.

Rezek pisk, ki je dal znamenje za odhoda, je že davno utihnil. Lokomotiva je šmela in puhala, pihala in sikala, vlak je drdral in drvel dalje, zavil v meglo sopare, ki je oblikovala pošastne sence v topli nočni zrak.

Slednjič brzina poneha, rezki pisk vnovič pretrese zrak, vlak se ustavi — in nehote se oddahne človek, ko je rešen tega večnega premikanja. »Ronnie zakljiče

Za zimo

si nakupite toplega perila in blaga za oblačila in plašče najceneje in najsolidnejše pri znanem

Ivan Savnik-Kranj 15

Največja izbira galanterije, parfumerije, kolesarskih potrebščin, instrumentov itd. itd. Pridite! — Preprijite se!

PREKLIC.

Joz Marija Retar, posestnik in trgovec v Trzinu št. 54 izjavljam, da nimam moj moj Franc Retar iz Trzina št. 54 nikake pravice do gospodarstva ne na mojem posestvu v Trzinu št. 54 ne v trgovini istotim, torej ne sme ne prodajati s posestva in trgovine ne denar za me sprejemati. Nisem plačnik ne za njegova naročila ne račune ne dolgove. — Trzin, dne 21. oktobra 1929. — Marija Retar, Trzin št. 54.

sprevodnik v predel ime porenskega vseučiliškega mesta. Starka mirno spi dalje; a druga dva se pri tem imenu zdrzneta iz svojega sanjavega miru, kot zadeta od iste misli. Kakor nehoti se dvigneta oba in zdaj si stopita nasproti v tesnem prostoru. Zarka luč svetilnik jima pada na obraz in nepremično zastrnita drug v drugega kot v smrtnem strahu... Nato se zdi, kakor da jima bo zdaj, zdaj privrel iz ust kak glas — en trenutek se zdi, kakor da bosta hrepenete iztegnila roke drug proti drugemu, kakor da bi legel na njuno obličje svetli žarek sreče. — Tedaj pa oblije njeno čelo živa, vroča rdečica. — Njegovo čelo se potemni, kakor da ga je zakril oblak. Ustne se mu zopet zapro, da naravnost stisnejo se, žarek ugasne kakor v ledenem mrazu... Oba omahneta brez besede na svoje mesto, tiho in molče, nepoznana kot poprej.

Vlak je zopet v urnem teku. Skupina dijakov, ki še proslavlja poletno noč, vriska za njim; a veseli mladi svet je že zopet v daljavi. Mlada človeka v predelku se še vedno ne ganeta, njune oči se ne iščejo več, nasprotno, oba sirmita skozi okno, kakor da zreta v neko kraljestvo sanj.

Topli nočni zrak sili v predelek in jima hladi vroče čelo. Vzšla je luna in v njenem siju se ostro kažejo obrisi gora, trenutno tudi bleščeč, širok veletoč.

Kaj je tako dolgo tega, ko sta stala na teh gorah, ko sta se zibala na tem veletoču in sta prav za prav gledala samo sebe — ko sta se neprestano iskala in se našla — ta dva, ki se zdaj tako močno obračata drug od drugega?

Vroč solza ji privre v oči ob tem spominu in hipoma ga pogleda, kakor da jo je prevladalo vroče hrepenenje, tako prošeče, tako kuprnce, kakor da mora tudi v njem vzbuditi enako čuvstvo. A on se je obrnil od nje, njene oči ne dosežejo njegovih... mrzel

Čitatelj!

Preiskbil sem si najtrpežnejše podplate in gornjega usnja za zimo. — Pridite in ogledajte si veliko zalogo! — Preprijite se boste, da se res dobijo trpežni podplati in usnje za zimsko obutev pri **IVANU MIHEVC — VRHNIKA.**

Preklic!

Podpisani Jakob Mejač izjavljam, da preklujem in obžalujem žalitve, ki sem jih izrekel o g. Pečnikarju na sejmu v Ljubljani dne 9. sept. 1929. Vse, kar sem žaljivega govoril o g. Pečnikarju, je neresničeno in brez vsake podlage.

V Ljubljani, dne 15. oktobra 1929.

Jakob Mejač

Vsemu cenj. občinstvu, posestnikom in obrtnikom te stroke naznanjam, da imam dobro

trpežno usnje

po jako solidni ceni.

Velik promet — — mali dobiček.

Franc Penca

usajarna in trgovina usnja,

NOVO MESTO — GLAVNI TRG št. 76.

PREKLIC.

Koder France iz Ponove vasi 13 nima v moji lesni trgovini nobenega posla več, zato ni upravičen v mojem imenu sklepati kakšne kupčije ali sprejemati denar, delati dolgove, rabiti moje tiskovine ali štampiljke, skratka: jaz nisem zanj v nobenem pogledu plačnik. — Ponova vas, 17. okt. 1929. — Hribar Janez, posestnik in lesni trgovec.

Čitatelj!

- Siguren nastop -

za namšt. usnešt! Novite torej primeren čevlje. Pred našavo istih Vam bode najboljši svetovalec samo ilustr. anl cenik z več tisoč slikami, katerega dohite na zalogo po polnoma brezplačno od veletrgovine **Stermek**. Preprijite se boste o velikanski izbiri in o s edočih cenah: od kravice Din 149 telečji 17; boks 180 gorski 186 lovski 213 golceret 259 Sport 468. — Garantirano ročno delo. Razen t. g. velika zaloga najfinih ših luksuznih čevljev krasno izdelave. Naročila čez Din 50 — pošiljne prosta. Kar ne odgovarja se zamenja ali vrne denar. Veletrgovina in industrija čevljev **E. Stermek, Celje, št. 16 Slov.**

PREKLIC.

Podpisani Zupantič France, posest., Pece 15, preklujem kot neresnične in obžalujem vse besede, katere sem govoril o **Janezu Rebolji**, posest. sinu, Bičja 5, glede moje bivše dekle. — Zahvaljujem se **Janezu Rebolji**, da je odstopil od kazenskega preganjanja. **Zupantič France.**

Pred kratkim je na Angleškem stal pred porotniki neki Peyton. Na predsednikova vprašanja je obtoženec priznal krivdo ter zaprosil za milostno sodbo. Porotniki so se umaknili ter se po preteku pol ure vrnili z izrekom, da obtoženec ni kriv. »Kaj pa naj to pomeni?« je dejal predsednik. »Sam prizna krivdo, vi pa ga oprostite.«

»Gospod predsednik,« se je nato oglašil prvomestnik porotnikov, »med nami jih je več, ki Peytona dobro poznamo in vemo, da je on največji lažnjivec v celotnem okraju.«

kakor kamen in odrevenel zre predse, kot da ne sluti, kdo je v njegovi bližini...

Tedaj omrzne tudi v njej gorko čuvstvo v srcu; pred seboj vidi pismo — neodprto pismo, katero je bil on hladno zavrnil in ga ji poslal nazaj in ki se zdaj liki zid dviga med njima...

Vlak hrumi dalje. Že davno so dospeli na ravnino. Romantika gora leži že daleč za njima, prav tako kot romantika njunega življenja. Bog moj, ali se bo njuno življenje odsej vedno tako enolično razgrinjalo pred njima, tako pusto in otožno, kakor ta pokrajina v sivem jutranjem mraku?

Dalje, dalje — uro za uro. Noč je minila, a vlak se nepreslano premika dalje — in žnjim tudi misli. Naprej in naprej se tvorijo nove besede, vprašanja, prečnje in občutki, a nič jima ne gre z jezika.

Kaj on še ne bo izstopil? Mar ona še ni na cilju? Zdaj, čuj, zopet oni rezki žvižg — vlak obstane; sprevodnik zakliče ime velikega južnonemškega mesta. Ona se prestrašena dvigne. Tako dolgo je trajalo in vendar je minilo tako hitro...

Starka se zbudi, pograbi vso prtljago in gre proti izhodu.

Nora pa se giblje le mehanično... Iiti mora mimo njega. En trenutek še upre vanj svoj pogled — a ta pogled ni bil več plah, kot poprej, temveč je izražal tih obup.

Zdaj mu pač ni treba iskati žalosti, ki jo je prej tako pogrešal, saj je vendar tako blede njeno obličje, saj vendar tako držeče od bolelosti!

Tudi njemu se vleže kakor koprena na oči; vzdigne se in iztegne roko, gotovo z namenom, da bi ji pomagal.

Naročajte „Domoljuba“!

Rimski vojskovodja in milijonar Lucullus je iznašel večino jedil, ki jih danes jemo. Ko so ga namreč poslali v preganjanje, je študiral samo kuhinjske recepte.

Zenska. Najboljša je tista žena, o kateri se ničesar ne govori; slaba je žena, o kateri se mnogo govori; najslabša je tista žena, ki sama preveč govori.

Mlada gospodinja. Moji: »Ljuba moja, ta pečenka je trda in neužitna! Ona: »Meni se tudi tako zdi, to mora biti meso od kakkega prav starega telečja iz skušnje. A: »Biskitu Zajcu so znani že vsi okraji in ceste naše dežele. B: »Ne le samo mesta in ceste, temveč tudi vsi častni jarki in grabni.«

Zmudenost. »G. profesor, pečenke vendar ne boste jedli s prsti?« »Ah, oprosite, sem mislil, da jem solajo.«

Vzrok. Desetnik: »Rekrut Bebec, čemu naredite obrat in sicer vsak obrat vedno le na desni peti?« Rekrut: »Gospod desetnik, javim ponižno, ker mi na čevlju manjka leva pet.«

Preodkritost. Gospod: »Gospodična, ali bi mogel govoriti z gospo mamko?« Dekle: »Ali to se razume; mamka že na to čaka!«

Prodajalce posnemalnikov iščemo

proti dobri plači. — Javiti se
TEHNA družbi - LJUBLJANA,
Mestni trg 25/1

Mali oglasnik

Vaša drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslovo oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Umetna gnojila,

za jesensko gnojenje, Tomažev žindro in kali, jevo sol oddaja v vsaki množini Malto Krenje, Vrhnika. Tam se tudi sprejme vajence za trgovino, dobrih in poštenih staršev sumo z dežele.

Puhasto perje

kg po 38 Din, razposiljam po povzelju najmanj 5 kg. Poem čisto belo gosje kg po Din 130 — in čist beli puh kg Din 30 —. L. Brozović, kemična čistona perja, Zagreb, Illica 82.

Križev pot

se prodaja. Okvirji 125 c, na platno slikano, cena zmerna. Hrvat, Domžale, podobar.

Želod,

divji kostanj, bukov žir, seme akacije, javorja, jelove storže plača najbolje FRUCTUS, Ljubljana, Krekov trg 10/1.

Čevljarški vajenec

dobro vzgojen, se sprejme brezplačno. Ponudbe na upravo „Domoljuba“ pod šif. „čevljar“ 11468

Vajenec čevljarške

obrti se sprejme takoj ali pozneje brezplačno in samo od dobrih, poštenih staršev. Uprava Domoljub pod šifro „Čevljarstva“ št. 11718.

Učenec in učenka

v trgovino z mešanim blagom na deželi se sprejmeta takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Vpraša se na upravi Domolj. pod št. 11864.

Krasno posestvo

blizu Ljubljane, hiša z gospodarskim poslopjem, 16 mernikov posestva njiv in 6 glav živine, travniki, 1 oral gozda. Proda se tudi živ in mrtev inventar. Naslov pove uprava Domoljuba št. 11895.

Hlapec treznega za 3

glave živine ter za lahko delo po zimi v sobi se sprejme takoj. Plača po dogovoru. Naslov pri upravi pod št. 11851.

Fanta 14—15 let za

lahko delo z vso oskrbo se sprejme takoj. Naslov v upravi št. 11852.

Mizarski vajenec

in pomočnik se sprejme. Jos. Kunčič, St. Vid nad Ljubljano.

Kolarškega vajenca

sprejemem. Hrana in stanovanje v hiši. Valentin Nemec, kolar, Domžale.

Vajenca krepkega za

pilarsko obrt sprejemem. Hrana in stanovanje v hiši. Figar, pilarski mojster, Ljubljana, Vošnjakova ulica 6.

Sprejme se še ena dobro

izveščana šivilja v delu in krojenju, v stalno delo. Splošno krojaštvo Janko Rogelj, Lokazidanimost.

Prodajam hišo v Kamni

gorici. Hiša je enonadstropna z dvema stanovanjema in lokalom, vpeljana elektriko. Poleg hiše je 7 oralov gozda. Proda se skupaj ali posamezno. Cena po dogovoru. Naslov pri upravi Domoljuba pod št. 11629.

Sprejme se izdelovatelj

betonskih izdelkov, zlasti strešne opeke na stroju. Ant. Stergar, Kamnik.

Milnški valjec,

kompleten, že rabljen a v dobrem stanju za kmetijski mlin kupim. Ponudbe na oglašni oddelček Domoljuba št. 11788.

Hlapec vajenec konj se

išče za župnišče v Črnomlju.

Slabi zobje

kvarijo najlepši obraz. Neprijeten duh ust je zoprn. Obe hibi odstranite z uporabo krasno osvežujoče Chlorodont-paste. Zobje dobijo krasen sijaj slonovine, posebno z uporabo zobčaste Chlorodont-ščetke, ker ista čisti zobe tudi na njih straneh ter odstranjuje ostanke jedi, ki povzročajo gnijo. Poskusite najprej z malo tuho Chlorodont-paste, ki stane Din. 8.—. Chlorodont-ščetka za otroke, za danke (melke ščetine), za gospode (trde ščetine). Pristno samo v originalnem modro-zelenem omotu z napisom Chlorodont. Dobiva se povsod. — Pošljite nam ta oglas kot tiskovino (omot ne zalepiti) dobili boste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvoznice Zlaorog, Oddelek Chlorodont, Maribor. 57

Prikrojevalni tečaj moških, damskih oblik in perila.

Pričetek 4. novembra. Revnejšim znižano. Ugodni plačilni pogoji. Krofno učilišče, Ljubljana, Stari trg št. 19.

Edino najboljši

Šivalni stroji in pletilni švic. „Dubied“ stroji ter kolesa za ročnico, obri in industrijo so le

Jos. Petelinca

Gritzner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obroke! Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.

Pouk v vezenju brezplačno. neVtečla garancija.

Preden kupite za jesen in zimo

blago za moške in ženske plašče in obleke, razne otroške in volnene jope, triko maje in blace, blačevino, žamet, barhente in flanelo, zimske rjuhe, deke, kovtre, dežnike itd., si na vsak način poprej oglejte našo zalogo, katera je letos posebno velika ter so cene veliko nižje kot kjerkoli. Naše geslo: Le prvovrstno blago, a kar najbolj nizke cene! I. in I. GORIČAR, „PRI IVANKI“, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29.

Za vsako vreme!

HUMANIK

LJUBLJANA: Dunajska c. 1 a „Petovia“
MARIBOR: Gosposka ul. 17
CELJE: Aleksandrova c. 1
PTUJ: Slovenski trg „Petovia“

Osebna milina

je uničena z rastjo brade pri dami in nezaželenih kocin. „CITOKUR“ odstrani takoj pri enkratni porabi vse nadležne kocine s koreninami. Koža se ne draži. Zdravniško priporočeno, mnogo zahvalnic.

Uspeh z jamčeni ali denar nazaj. Cena Din 14.— 3 steklenice Din 45.—

Dr. Nikol. Remeny — Mošice — poštni predal 12/M 6 Č. S. R.

Ne pozabite

da kupite razno manufakturno blago za jesen in zimo

najceneje

v trgovini,

Anton Savnik-a v Škofljoki

Sezijska prodaja

novoprispelega zimskega blaga po izredno nizkih cenah. Kamgarni za moške obleke od 100 Din, razno suknjo od 45 Din, doblj za zimske suknje od 125 Din, za ženske plašče od 45 Din, volneno blago za ženske obleke (130 cm široko) od 34 Din, različni kambriki, vsakovrstni parhenti in flaneli od 9 Din, bela in rujava kontenina za rjuhe od 20 Din, koci od 120 Din naprej.

Suknena obleka 3-10 m blaga z vso dobro podlogo samo **230 Din**

Blago zanesljivo dobro, cene nizke, postrežba točna in solidna. — Vsakdo naj se poslužuje ugodnega nakupa dobrih oblačil po nizkih cenah, in to v manufakturni trgovini

IVAN KOS, družba z o. z.,

LJUBLJANA — SV. PETRA CESTA št. 23.

Prvovrstni čevlji vseh vrst

najceneje pri R. Vavpotič, Bled-Grad 40 (Soča), na dvorišču. Za vsak par garancija. Popravlja hitro in cenno.

Ure, zlatnino in srebrnino

kupite najboljše in najcenejše pri stari, priznani trgovki H. SUTNER, LJUBLJANA

Največja in najsolidnejša razpošiljalnica - Razpošilja v vse kraje tu- in inozemstva
Lastna protokolirana tovarna ur v Švici znamk IKO, OMIKO, AXO

Prešernova
ulica **4**

(poleg Frančiškanske cerkve)

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK!
H. Suttner-Ljubljana

China srebrno jedilno
orodje s 50 letno pismeno
tovarniško garancijo

China srebrno jedilno
orodje s 50 letno pismeno
tovarniško garancijo

Prešernova
ulica **4**

(poleg Frančiškanske cerkve)

Pravilna odločitev!

Poleg vode igra pri pranju največjo vlogo tudi milo. Uspeh pranja je odvisen od njega, vsled česar je v interesu gospodinj, da kupuje najboljše. Tako milo, ki vzdržuje vse dobre lastnosti je poznano terpeninovo

milo Gazela

po katerem sega danes na stolisote gospodinj!

Zdravilni rastlinski likerji za želodec „TRIGLAV“

Domače sadno žganje, originalno,
malinovec, sadni sokovi.

LEOPOLD PRISTAVEC
Preserje pri Ljubljani

Bodite previdni

preden kupujete večjo množino blaga. Cene kakor kvalitete so različne, zato si ogledajte pred nakupom mojo bogato zalogo manufakturnega blaga, kakor: v barhentu, flaneli, platnu, sifonu, tiskovini, puplinu, volnenem ripsu, double za površnike in suknje, velurju kakor raznem plišu za damske plašče, kascha za obleke, gotove površnike, obleke, srajce, triko, pletenine in še veliko izbiro raznega drugega modnega, kakor konfekcijskega blaga. Vsled ugod. nakupa mi bo mogoče postreči z nizkimi cenami, dobrim blagom v veliki izbiri. - Za točno in solidno postrežbo jamčim in se najtopleje priporočam z vsem spoštovanjem:

LUDOVIK BOLTIN, Logatec

Flanele od 10 Din, kontenina od 8 Din, barhenti od 11 Din, tiskovine od 10 Din, suknjo od 36 Din, double za površnike 100 Din, kamgarni od 80 Din, za damske plašče od 50 Din naprej.

Budilke

F. ČUDEN

Ljubljana - Prešernova 1

Gotove obleke in površne suknje!

Da ustrežem mojim odjemalcem in jih obvarujem nepotrebnih potov in stroškov, sem vpeljal nov način prodaje oblačilnega blaga. Vsak, kateri nima svojega krojača, ali ni z njim zadovoljen, lahko pri meni izbere blago — in dobi v 6 dneh zgotovljeno obleko po najnovejši modi, ali pa po svojem okusu. Cena gotovi obleki bo cenejša, kot povsod drugod — za to jamčim. Jamčim pa tudi za dobro izdelavo in dobro podlago! Vpeljal sem tudi vse vrste usnja — po nižini cen. Pridite in prepričajte se.

IVAN A. GROSEK

trgovina z mešanim blagom — TREBNJE

Suhe gobe in fižol kupujemo po najvišji dnevni ceni.

SEVER & Komp., — Ljubljana
Gospodarska cesta štev. 5

NAJCENEJE KUPITE
ČEŠKO -- ANGLEŠKO BLAGO
za moške obleke -- suknje
površnike -- Največja izbira pri

ČEŠNIK-U

LJUBLJANA -- Lingarjeva ulica
Solidnost močnega podjetja je znana

GORENJC!

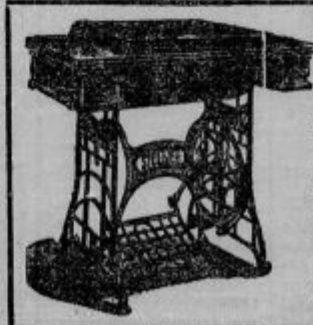
Ne delajte si nepotrebnih stroškov pri nakupu ženskega in zimskega blaga, pohitite v

Radovljico in na Bled

VINKO SAVNIK-U

Tam bodele ravno tako postreženi, kakor v Kranju in Ljubljani, torej ne zamudite prilike ogledati si bogato zalogo modernih vzorcev.

Cene zajamčeno nizke, kakor v vsaki večji trgovini. Le en sam poset! In poplačan je Vaš trud!

Najpopolnejši
STOEWER
šivalni stroji

za šivilje, krojače
in čevljarje ter za
vse doma.

Preden si nabavite
stroj, ogledajte si to
izrednost pri trgovki

L. Baraga,
Ljubljana
Seidenburg. ul. 6
Brezplačen posk.
15 letno jamstvo.

V vsako hišo Domoljuba!

Prvovratna glasbila
direktno iz
TOVARNE
oziroma tovarne skladišča
Velik
ilustrovani **CENIK**

dobite zastoj. Zahtevajte ga pri največji
razpošiljalnici glasbil v Jugoslaviji
MEINEL I HEROLD
tvarnica glasbil, gramofonov in harmonik
podružnica MARIBOR št. 102-B

Violine . . . od Din **93'-** dalje
Tamburica . . . **98'-** "
Mandoline . . . **136'-** "
Trube . . . **303'-** "
Gramofon . . . **345'-** "
Ročne harmonike
od Din **85'-** "